

EĞİTİM VE BİLİM BAKANLIĞI
EĞİTİMİ GELİŞTİRME BÜROSU

VI. Sınıflar için Tarih ve Toplum

Müfredatı (Öğretim Programı)

Üsküp, 2025 yılı

DERS PROGRAMINA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

Dersin Adı	Tarih ve Toplum
Dersin türü/kategorisi	Zorunlu
Sınıf	VI (altıncı)
Programda yer alan konular/alanlar	TARİH • Tarihe giriş • Tarih öncesi • En eski medeniyetler • Antik Dünyada Balkanlar • Antik Roma COĞRAFYA • Coğrafi alanda yönelim • Akdeniz ülkelerinin coğrafyası VATANDAŞLIK EĞİTİMİ • Demokrasi ve kanunlar
Ders saatleri	Haftalık 3 saat/Yıllık 108 saat
Ekipman ve araçlar	• Dijital akıllı cihazlar; • Ders kitabı; • Ansiklopediler, sözlükler, tarih atlası, coğrafya atlası; • Tarihi haritalar ve atlaslar; • Çekiç, manyetik tahta - flipchart, işaretleyiciler, çizim kağıdı, boya kalemleri, cetvel, pergel, makas, yapıştırıcı, yapışkan bant, bilgisayar, LCD - projektör; • Resimli materyal: antik medeniyetler, dünya kültür mirası, Akdeniz, zaman dilimleri; • Küre, dünyanın fiziksel ve coğrafi haritası, farklı ölçeklerde coğrafi haritalar (planlar, topografik, politik, ekonomik, vb.), pusula; • Çalışma kağıtları (ders kitabına/kılavuza göre), sessiz haritalar; • Zamanı saymak için takvim ve tarihi takvimlerden resimler;

	• Tarihi dönemlerin resimli gösterimi; • Dünyadaki ve ülkemizdeki arkeolojik alanların gösterimleri; • Geçmişteki olayların zaman çizelgesi; • Dergiler, gazeteler, internet portalları, sosyal ağlar; • Yaşa göre uyarlanmış görsel-işitsel kayıtlı içerik, uygulamalar; • Diğer öğrenme kaynakları: kültürel anıtlar, müzeler, kütüphaneler, ulusal kurumlar.
Ders verecek öğretmen nitelikleri	Altıncı sınıfta Tarih ve Toplum dersi, aşağıdaki niteliklere sahip kişiler tarafından verilebilir Tarih için: • Makedonya Yeterlilik Çerçevesi'ne göre VI A yeterlilik düzeyine sahip ve ECTS'ye göre en az 240 kredi almış veya VII/1 derecesini tamamlamış tarih öğretmeni bölümü mezunu; • Makedonya Yeterlilik Çerçevesi'ne göre VI A yeterlilik seviyesi ve ECTS'ye göre en az 240 kredi veya VII/1 derecesini tamamlamış tarih bölümü mezunu; • Akredite yükseköğretim kurumlarında pedagojik-psikolojik ve metodolojik eğitim almış, Makedonya Yeterlilik Çerçevesi'ne göre VI A yeterlilik seviyesine sahip ve ECTS'ye göre en az 240 kredi almış veya VII/1 seviyesini tamamlamış tarih – arşiv bölümü mezunu; • Makedonya Yeterlilik Çerçevesi'ne göre VI A yeterlilik seviyesi ve ECTS'ye göre en az 240 kredi veya VII/1 derecesini tamamlamış, Eğitim Yönlü Tarih ile Arkeoloji Öğretmeni bölümü mezunu; Coğrafya için: • Makedonya Yeterlilik Çerçevesi'ne göre VI A yeterlilik seviyesi ve ECTS'ye göre en az 240 kredi veya VII/1 derecesini tamamlamış öğretim yönlü coğrafya bölümü mezunu; Vatandaşlık eğitimi için: • Makedonya Yeterlilik Çerçevesi'ne göre VI A yeterlilik düzeyine sahip ve ECTS'ye göre en az 240 kredi almış veya VII/1 derecesini tamamlamış tarih öğretmeni bölümü mezunu; • Makedonya Yeterlilik Çerçevesi'ne göre VI A yeterlilik seviyesi ve ECTS'ye göre en az 240 kredi veya VII/1 derecesini tamamlamış tarih bölümü mezunu; • Akredite yükseköğretim kurumlarında pedagojik-psikolojik ve metodolojik eğitim almış, Makedonya Yeterlilik Çerçevesi'ne göre VI A yeterlilik seviyesine sahip ve ECTS'ye göre en az 240 kredi almış veya VII/1 seviyesini tamamlamış tarih – arşiv bölümü mezunu;

	• Makedonya Yeterlilik Çerçevesi'ne göre VI A yeterlilik seviyesi ve ECTS'ye göre en az 240 kredi veya VII/1 derecesini tamamlamış, Eğitim Yönlü Tarih ile Arkeoloji Öğretmeni bölümü mezunu; • Makedonya Yeterlilik Çerçevesi'ne göre VI A yeterlilik düzeyine sahip ve ECTS'ye göre en az 240 kredi almış veya VII/1 derecesini tamamlamış sosyoloji öğretmeni bölümü mezunu; • Makedonya Yeterlilik Çerçevesi'ne göre VI A yeterlilik seviyesi ve ECTS'ye göre en az 240 kredi veya VII/1 derecesini tamamlamış sosyoloji bölümü mezunu; • Makedonya Yeterlilik Çerçevesi'ne göre VI A yeterlilik düzeyine sahip ve ECTS'ye göre en az 240 kredi almış veya VII/1 derecesini tamamlamış felsefe öğretmeni bölümü mezunu; • Makedonya Yeterlilik Çerçevesi'ne göre VI A yeterlilik düzeyine sahip ve ECTS'ye göre en az 240 kredi almış veya VII/1 derecesini tamamlamış felsefe bölümü mezunu; • Makedonya Yeterlilik Çerçevesi'ne göre VI A yeterlilik düzeyine sahip ve ECTS'ye göre en az 240 kredi almış veya VII/1 derecesini tamamlamış felsefe ve vatandaşlık eğitimi öğretmeni bölümü mezunu.
--	---

ULUSAL STANDARTLARA UYUMLULUK

Müfredatta yer alan öğrenme konuları, Ulusal Standartlarda **Toplum ve Demokratik Kültür** alanında yer alan aşağıdaki yeterliliklerin kazanılmasına yol açar:

Öğrenci şunları bilir ve/veya yapabilir:	
VI-A.1	Toplumsal etkenlerin bireyi ve çevreyi nasıl etkilediğini açıklayıp, görüş oluşturma ve karar alma süreçlerinde bunları göz önünde bulundurmak;
VI-A.2	Topluma aktif katılım için gerçekçi ve ulaşılabilir hedefler belirleyerek kendi davranışlarını iyileştirmek amacıyla analiz yapmak;
VI-A.3	Kendi görüşlerini formüle etmek ve savunmak, başkalarının görüşlerini dinlemek, analiz etmek ve aynı fikirde olmasak bile onlara saygıyla yaklaşmak;
VI-A.4	Farklı bağlamlarda (özellikle etik açıdan hassas durumlarda) farklı kişisel ve toplumsal değer ve davranışları eleştirel bir şekilde düşünmek, toplumsal olarak kabul görmüş norm ve değerlere saygı göstermek, ancak gerekli gördüğünde bunlara meydan okumak;
VI-A. 5	İnsanlar arasındaki farklılıkları her türlü temelde (cinsiyet ve etnik köken, yaş, yetenekler, sosyal statü vb.) anlamak;
VI-A. 6	Kendimizde ve başkalarında var olan önyargı ve kalıplaşmış düşüncelerin varlığını kabul etmek ve ayrımcılığa karşı çıkmak;
VI-A.7	Kendi çevresinde sözel ve fiziksel şiddetin tezahürlerini fark etmek, şiddetin sonuçlarını algılayıp karşı koymak;
VI-A.8	Toplumda insanları birleştiren ve ayıran şeyleri görmek, herkesin ihtiyaç ve çıkarlarını göz önünde bulundurarak toplumun ilerlemesine katkıda bulunmanın yollarını bulmak;

VI-A.9	Toplumdaki savunmasız grupları tanımak, insani ve gönüllü faaliyetlere katılmak ve onları desteklemek;
VI-A.12	Sivil toplumun değerlerini, vatandaşların farklı rollerini ve davranışlarını ve bu toplumdaki kendi rollerini eleştirel bir şekilde analiz etmek ve tartışmak;
VI-A.13	İnsan hakları ve çocuk hakları kavramını analiz etmek, hak ihlallerini saptamak ve bunların ayırım gözetmeksizin saygı görmesi için çalışmalar yapmak;
VI-A.14	Hukukun üstünlüğü ile yönetilen bir devlette yürütme, yasama ve yargı organlarının sorumluluklarını ve devletin insan haklarını korumadaki rolünü analiz etmek ve tartışmak;
VI-A.15	Vatandaşların toplum hayatını etkileyebilecekleri ve koşulları iyileştirmeye katılabilecekleri durumları belirlemek;
VI-A.16	Güç kötüye kullanımı durumlarını tanımak, yolsuzluğun birey, grup ve toplum üzerindeki zararlı etkisini açıklamak ve çevredeki bu tür olgulara karşı çıkmak;
VI-A.19	Toplumda demokratik süreçlerin önemini açıklamak ve okul içinde demokratik katılım ilkelerini uygulamak;
VI-A.21	Ulus, halk, etnik topluluk, vatandaşlar ve bireyler terimlerinin; etnik köken ve milliyet, vatanseverlik ve milliyetçilik, çoğunluk ve toprak, bölge, devlet, toplum, hükümet vb. kavramların anlamlarını ayırt etmek ve bunları atıfta bulundukları çeşitli bağlamlarda uygun şekilde kullanmak;
VI-A.22	Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nin tüm ulusal sembollerini belirleme, bunlara saygı gösterme ve devlete ait olma duygusunu ortaya koymak;
VI-A.23	Dünyadaki kıtaların, bölgelerin ve ülkelerin coğrafi özelliklerini belirlemek ve bunları toplumsal gelişimleriyle ilişkilendirmek;
VI-A.24	Ülkemizin coğrafi özelliklerini belirlemek ve bunları toplumsal gelişimleriyle ilişkilendirmek;
VI-A.25	Doğal ve toplumsal çevrelerin özelliklerini ve bunların insanların yaşamlarının örgütlenmesiyle olan bağlantısını açıklamak;
VI-A.27	Kendi halkının tarihini (toplumsal, kültürel ve politik) ve ülkemizde ile bölgede yaşayan diğer halkların tarihlerini, kendi özellikleriyle ve ortak tarihsel geçmiş bağlamında anlatmak ve açıklamak;
VI-A.29	Dünyada en yaygın olan dinler ile ateizm/agnostisizm arasındaki farklılıkları ve benzerlikleri, özellikle de temsil ettikleri etik normlar ve değerler üzerinde durarak tespit etmek.
Öğrenci aşağıdakileri anlar ve kabul eder:	
VI-B. 1	İnsanlar arasındaki farklılıklara (cinsiyet ve etnik köken, yaş, yetenekler, sosyal statü vb.) dayanarak ayrımcılık yapmamalıdır;
VI-B. 2	Çocuklar da dahil olmak üzere tüm insanlar, kendi görüş ve düşüncelerini ifade etme ve ihtiyaçları ve çıkarlarıyla ilgili karar alma süreçlerine katılma hakkına sahiptir;
VI-B.4	İnsan haklarına ve özgürlüklerine seçici olmayan saygı, bireylerin ve toplumun bir bütün olarak refahı için hayati önem taşır;
VI-B.5	Eşitlik, adalet ve sosyal uyum, toplumun başarılı bir şekilde işlemesi için esastır;
VI-B.6	Ortak bir kamu çıkarına ulaşmak için başkalarıyla kişisel etkileşim ve işbirliği esastır;

VI-B.7	Her vatandaş, eylemlerinin başkaları ve çevre üzerindeki sonuçlarını sürekli olarak göz önünde bulundurarak, diğer vatandaşlara, topluluğa ve toplumun tamamına karşı sorumlu davranmakla yükümlüdür;
VI-B. 8	Her vatandaş, insanların davranışlarını ve kurumların işleyişini düzenleyen yasalara, kurallara ve düzenlemelere saygı göstermekle yükümlüdür;
VI-B.9	Her vatandaş, insan faaliyetlerinin neden olduğu doğadaki değişikliklerden sorumlu olmalıdır;
VI-B.11	Herkesin, hangi dini kendi dini olarak göreceğini seçme veya herhangi bir dine/inanca ait olmamayı seçme hakkı vardır ve bu seçimin herhangi bir sonucu yoktur;
VI-B.12	Ülkemiz, farklı kültürlerden/etnik kökenlerden gelen üyelerin yaşadığı çok kültürlü/çok etnikli bir toplumdur ve vatandaşlarının her biri, bütünleşik, etnik olarak uyumlu bir toplumda birlikte yaşamının çıkarları doğrultusunda kültürlerarası değişime ve insan haklarına saygıya katkıda bulunmaktan sorumludur;
VI-B. 13	Kuzey Makedonya Cumhuriyeti devletine ait olmaktan kaynaklanan ulusal kimlik, devletin tüm vatandaşlarının kimliğinin önemli bir bileşenidir.

Müfredat ayrıca Ulusal Standartların şu alanlarından ilgili yeterlilikleri de içermektedir: **Dijital Okuryazarlık, Matematik ve Doğal Bilimler, Kişisel ve Sosyal Gelişim, Teknoloji, Mühendislik ve Girişimcilik ve Sanatsal İfade ve Kültür:**

Öğrenci şunları bilir ve/veya yapabilir:	
I-A.2	Farklı yazılı anlatım biçimlerini bilmek ve kullanmak: edebi (şiir, kısa hikâye, sunum/konuşma, edebi deneme, günlük, vb.) ve edebi olmayan (tematik deneme, rapor, istek, duyuru, reklam, vb.);
I-A.3	Eleştirel ve yapıcı bir diyalog yürütmek, görüşlerini argümantatif bir şekilde ifade etmek;
I-A.5	Farklı yazılı anlatım biçimlerini bilmek ve kullanmak: edebi (şiir, kısa hikâye, sunum/konuşma, edebi deneme, günlük, vb.) ve edebi olmayan (tematik deneme, rapor, istek, duyuru, reklam, vb.);
I-A.8	Farklı içerik ve amaçlara sahip bir konuşmayı, hedef kitleyi (yaş ve etnik/kültürel çeşitlilik) göz önünde bulundurarak hazırlamak ve sunmak;
I-A.9	Sesli mesajların içeriğini anlamak: Mesajlardaki bilgileri izole edebilmek, analiz edebilmek, değerlendirebilmek/değerlendire bilmek ve özetleyebilmek ve kendi sözcükleriyle (yazılı ve sözlü) ifade edebilmek;
I-A.10	Görsel olarak sunulan içeriği (diyagramlar, tablolar ve grafikler, çizimler, animasyonlar, vb.) anlamak, görsel olarak sunulan içeriği izole edebilmek, analiz edebilmek, değerlendirebilmek/özetleyebilmek ve açıklayabilmek (yazılı ve sözlü olarak);
I-A.12	Farklı kaynaklardan ve medyadan bilgi kullanmak ve sunulan bilginin kaynağını, bağlamını, amacını ve güvenilirliğini göz önünde bulundurarak eleştirel bir şekilde yaklaşmak.
III-A.5	Günlük yaşamın farklı bağlamlarında ölçek önermek/uygulamak,
III-A.16	Ölçekli çizimler oluşturmak ve kullanmak ve haritaları yorumlamak,

III-A.25	Sonuçların nasıl kontrol edileceğine karar vermek ve cevabın problem bağlamında makul olup olmadığını değerlendirmek,
III-A.29	Fikirleri göz önünde bulundurmak ve seçmek, gözlemlemek, tahminde bulunmak ve varsayımlarda bulunmak (hipotezler), kanıt toplamak ve değerlendirmek, tahminleri test etmek, araştırma planlamak, düzenlemek ve yürütmek, sonuçları kaydetmek, işlemek, analiz etmek ve sunmak, sonuçları değerlendirmek ve tartışmak,
III-A.67	Belirli bir coğrafi alanın çizimlerini, haritalarını, fotoğraflarını ve dijital temsillerini kullanarak uzayda yön bulmak.
IV-A.9	Çok kültürlü dijital alanda başkalarıyla iletişim kurarken farklı katılımcılara saygı gösterir ve dijital alanda yasal, kültürel ve etik davranış normlarını takip eder;
IV-A.10	Dijital kimliğinize, güvenliğinize ve itibarınıza özen göstermek ve gizlilik politikalarına saygı göstermek;
IV-A.12	Statik ve dinamik gösterimleri, sesi, metni ve görüntüleri birleştirerek farklı modeller ve simülasyonlar kullanma olanaklarını araştırmak, belirli bir amaç ve belirli bir hedef kitle için basit, yaratıcı multimedya ürünleri yaratmak veya değiştirmek;
IV-A.13	Dijital ürün ve çözümlerin kalitesi için, yenilik ve yararlılık dahil olmak üzere kriterleri tanımlamak;
V-A.3	Farklı sosyal gruplara ait olma (örneğin: cinsiyet, etnik ve ulusal kimlik) ve kişinin hayattaki farklı rolleri (örneğin: öğrenci, oğul/kız) temelinde oluşturulan kendi kimliğinin farklı bileşenlerini belirlemek;
V-A.4	Kişinin kendi yeteneklerini ve başarılarını (güçlü ve zayıf yönleri dahil) değerlendirmesi ve buna dayanarak kişinin gelişimini ve ilerlemesini sağlayacak öncelikleri belirlemesi;
V-A.5	Kişinin kendisinde ve başkalarında duyguları tanıması, farklı durumlarda kendi duygusal tepkilerinin sonuçlarını algılaması ve duygularla başa çıkmak için uygun stratejiler kullanması;
V-A.6	Öğrenme ve kendi gelişimi için hedefler koyması ve bunlara ulaşma yolunda ortaya çıkan zorlukların üstesinden gelmek için çalışması;
V-A.7	Kendi deneyimlerini öğrenmeyi kolaylaştırmak ve gelecekte kendi davranışlarını ayarlamak için kullanmak;
V-A.8	Kişinin kendi zamanını, belirlenen hedeflere etkili ve verimli bir şekilde ulaşmasını ve kendi ihtiyaçlarını karşılamasını sağlayacak şekilde organize etmek;
V-A.9	Kişinin kendi eylemlerinin ve başkalarının eylemlerinin kendisi ve başkaları için sonuçlarını öngörmek;
V-A.10	Kendi ve başkalarının eylemlerinde doğru ve yanlış değerlendirirken etik ilkeleri uygulamak ve erdemli karakter özellikleri sergilemek (örneğin: dürüstlük, adalet, saygı, sabır, şefkat, nezaket, minnettarlık, kararlılık, cesaret ve öz disiplin);
V-A.11	Kimden, ne zaman ve nasıl yardım isteyeceğinin tam bilincinde olarak bağımsız hareket etmek;
V-A.12	Toplumsal baskılarla başarılı bir şekilde başa çıkmak;
V-A.13	Başkalarıyla iletişim kurmak ve kendini duruma uygun şekilde sunmak;
V-A.14	Başkalarını etkin bir şekilde dinlemek ve uygun şekilde yanıt vermek, başkalarına karşı empati ve anlayış göstermek ve kendi endişe ve ihtiyaçlarını yapıcı bir şekilde ifade etmek;
V-A.15	Ortak amaçlara ulaşmak için başkalarıyla işbirliği yapmak, kendi görüş ve gereksinimlerini başkalarıyla paylaşmak ve başkalarının görüş ve gereksinimlerini dikkate almak;

V-A.16	Başkalarıyla ilişkilerdeki sorunları tanımak ve çatışma çözümüne yapıcı bir şekilde yaklaşmak, ilgili tüm tarafların haklarına, ihtiyaçlarına ve çıkarlarına saygı göstermek;
V-A.17	Kendisi için geri bildirim ve destek aramak, ancak aynı zamanda başkalarının yararına yapıcı geri bildirim ve destek vermek;
V-A.18	Sorunları ortaya çıkarmak, bilgi ve önerileri analiz etmek ve değerlendirmek ve varsayımları test etmek için ilgili soruları sorarak araştırma yapmak;
V-A.19	Önerilerde bulunmak, farklı olasılıkları göz önünde bulundurmak ve sonuçları öngörerek sonuç çıkarmak ve rasyonel kararlar almak;
V-A.21	Kendi öğrenmesini analiz etmek, değerlendirmek ve geliştirmek;
VII-A.9	Daha önce kabul edilen kurallara göre ve tüm ekip üyelerinin rolüne ve katkısına tutarlı bir saygıyla ekip çalışmasına aktif olarak katılın;
VIII-A.3	Sanatsal veya diğer yaratıcı ifade biçimlerini (bireysel veya kolektif) kullanarak kendi fikirlerinizi, deneyimlerinizi ve duygularınızı ifade edin;
VIII-A.5	Edebiyat ve görsel sanatlar, müzik ve dans, binalar ve diğer kültürel ürünler aracılığıyla kendi kültürünüz ve çeşitli ifade biçimleri hakkında bilgi gösterin;
VIII-A.6	Kişinin kendi kültürü ile yakın ve geniş çevresindeki diğer kültürler arasındaki farklılıkları ve benzerlikleri belirlemek ve bunların bağlantılarını ve karşılıklı bağımlılıklarını analiz etmek;
VIII-A.7	Kültürel özelliklerin zaman içinde ve farklı bağlamlarda nasıl değiştiğini tanımak ve açıklamak;
VIII-A.10	Kişinin çevresinde ortaya çıkan diğer kültürel grupların üyelerine yönelik stereotipleri ve önyargıları belirlemek ve sorgulamak;
VIII-A.12	Dünyayı yalnızca kendi kültürünün üyelerinin bakış açısından değil, aynı zamanda diğer kültürlerin perspektifinden de yorumlamak.
Öğrenci şunları anlar ve kabul eder:	
I-B.1	Kişinin kendi kültürü ile yakın ve geniş çevresindeki diğer kültürler arasındaki farklılıkları ve benzerlikleri belirlemek ve bunların bağlantılarını ve karşılıklı bağımlılıklarını analiz etmek;
I-B.3	Kişinin kendi kültürü ile yakın ve geniş çevresindeki diğer kültürler arasındaki farklılıkları ve benzerlikleri belirlemek ve bunların bağlantılarını ve karşılıklı bağımlılıklarını analiz etmek;
I-B.4	Kişinin kendi fikrini ifade etme biçimi ve içeriği, iletişimin sürdürülmesine ve iyileştirilmesine katkıda bulunabilir, ancak aynı zamanda yanlış anlaşılmalara ve çatışmalara da neden olabilir;
III-B.5	Merak ve yenilik, bilimsel araştırma düşüncesini geliştirmenin anahtarıdır;
III-B.9	Kişi, bilimsel teorilerin ve bunların uygulanmasının avantajlarını, sınırlamalarını ve risklerini anlamalı ve doğru kararlar alma ve sorunları çözmede ahlaki yön de dahil olmak üzere değerler oluşturma konusunda gelişmiş bir tutum göstermelidir.
IV-B.3	BİT'in potansiyeli artacak ve izlenmeli ve kullanılmalıdır, ancak aynı zamanda dijital cihazlar aracılığıyla erişilebilen verilerin ve bilgilerin güvenilirliği, gizliliği ve etkisi konusunda eleştirel bir tutuma sahip olunmalıdır;
IV-B.4	Dijital alanda, kimliğin, mahremiyetin ve duygusal güvenliğin korunmasını sağlamak, nefret söylemi ve siber şiddet kullanmamak ve dijital topluluklardaki iletişim kurallarına ve normlarına saygı göstermek önemlidir;

IV-B.5	Dijital alanda bulunan bilgiler etik bir şekilde, tanımlanmış kurallara göre ve insanların iyiliği için kullanılmalıdır;
V-B.2	Kişinin kendi kimliğinin farkında olması, öz güvenin ve kişisel gelişimin güçlenmesine katkıda bulunur;
V-B.3	Kişinin kendi başarıları ve refahı büyük ölçüde gösterdiği çabaya ve elde ettiği sonuçlara bağlıdır;
V-B.4	Kişinin yaptığı her eylemin kendisi ve/veya çevresi için sonuçları vardır;
V-B.7	Girişim, ısrar, sebat ve sorumluluk, günlük durumlarda görevleri yerine getirmek, hedeflere ulaşmak ve zorlukların üstesinden gelmek için önemlidir;
V-B.8	Başkalarıyla etkileşim iki yönlü bir yoldur - tıpkı birinin başkalarından kendi ilgi ve ihtiyaçlarını karşılamasını talep etme hakkı olduğu gibi, başkalarının kendi ilgi ve ihtiyaçlarını karşılamaları için alan tanıma sorumluluğu da vardır;
V-B.9	Geri bildirim istemek ve yapıcı eleştirileri kabul etmek, bireysel ve sosyal düzeyde kişisel ilerlemeye yol açar;
VII-B.4	Çalışma etiği, kültürel duyarlılık ve başkalarına karşı tutumlar, olumlu bir çalışma ortamı yaratmak ve sürdürmek için önemlidir;
VII-B.5	Kaynaklar sınırsız değildir ve sorumlu bir şekilde kullanılması gerekir;
VIII-B.3	Kişinin kendi kültürüne saygı duyması ve onu desteklemesi, kültürel kimliği ve onuru güçlendirmeye katkıda bulunur;
VIII-B.4	Kültürel çeşitlilik, farklı kültürlerden gelen üyelerin kimliklerinin gelişimini etkiler;
VIII-B.5	Kültürler arasındaki farklılıklar, öğrenme fırsatı ve karşılıklı anlayış ve ilerleme için bir meydan okuma olarak görülmelidir;
VIII-B.6	Başkalarının kültürlerine saygı duymak ve onları geliştirmek, başkalarının kendi kültürlerine saygı duymasını sağlamaya katkı sağlar.

ÖĞRENME KAZANIMLARI

TARİH

Konu : TARİHE GİRİŞ
Toplam: 3 ders saati
Öğrenme kazanımları Öğrenci şunları yapabilecektir: 1. Tarihin bir konu olarak öğrenilmesinin önemini açıklar; 2. Tarihsel kaynakları güvenilirliklerine göre sınıflandırır ve karşılaştırır ve bunların bir bilim olarak tarih için önemini değerlendirir; 3. Tarihin bölünmesini açıklar ve tarihsel dönemlerin temel özelliklerini karşılaştırır;

4. Geçmişte ve günümüzde zamanı sayma yollarını karşılaştırır ve zaman dilimlerini hesaplar.

Öğrenci şunları geliştirecektir:

1. Tarihin bir bilim ve ders olarak ve modern toplumdaki rolüne saygı geliştirmek.

İçerikler (ve kavramlar):	Değerlendirme Standartları:
• Tarihi neden ve nasıl inceliyoruz? (geçmiş, tarih, tarihçiler, Herodot, tarihsel kavramlar)	• Tarih biliminin anlamını ve ortaya çıkışını açıklar; • Tarih biliminin çalışma konusunu açıklar; • Tarih öğrenmek için tarihsel kavramları listeler;
• Tarihsel kaynak kavramı (tarihsel kaynaklar, filoloji, arkeoloji, müze, arşiv, kütüphane)	• Tarihsel kaynakların türlerini sınıflandırır ve karşılaştırır; • Tarihsel kaynakların türlerini, saklandıkları kurumlarla (arşiv, müze, kütüphane) ilişkilendirir;
• Tarihsel zaman kavramı (kronoloji, yüzyıl, çağ, takvim, tarih öncesi, taş ve metal çağı, eski, orta, yeni, son yüzyıl)	• Kronoloji, çağ, yüzyıl, takvim, tarihsel dönem kavramlarını açıklar; • Tarihin bölünmesini ve tarihsel dönemlerin temel özelliklerini açıklar; • Zamanı sayma yollarını açıklar ve bir zaman çizelgesi kullanır; • Bir zaman çizelgesinde belirli bir zaman belirtecini (on yıl, yüzyıl, bin yıl) bulur.
Etkinlik örnekleri • Öğretmen uzun bir proje kağıdına (hamer) veya birbirine bağlı birkaç kağıt parçasına bir çizgi çizer ve belirli tarihi olayların kronolojik olarak girileceği bir zaman çizelgesi oluşturulacağını açıklar. Şeridin başında tarih öncesi ve ardından tarih dönemi işaretlenir. Bu derste öğrenciler yalnızca Paleolitik, Neolitik, Yeni Çağ'ın başlangıcı vb. gibi temel dönemleri işaretler. Sonraki her derste belirli olaylar ve medeniyetler eklenir. Öğretmen öğrencileri farklı medeniyetler için farklı renkler veya semboller kullanmaya teşvik eder. Bu şekilde öğrenciler farklı bölgelerdeki kronolojik bağlantıyı ve paralel olayları görselleştireceklerdir, bu da mantıksal bağlantı yoluyla yılları ve dönemleri daha kolay hatırlamalarına yardımcı olacaktır. • Öğretmen öğrencileri daha küçük gruplara ayırır ve her grup şunları içeren öğretim materyali alır: – Bir arkeolojik alanda bir arkeoloğun fotoğrafı; – Farklı yıllar ve tarihler yazılmış; – Farklı yazılarla yazılmış metinler; – Birkaç mezarın resimleri; – Birkaç madeni paranın resimleri. Bir kağıda yardımcı tarih bilimleri yazılır: arkeoloji, kronoloji, paleografi, armacılık ve nümizmatik, çalışma konularının açıklamasıyla birlikte. Öğretmen onlara yardımcı tarih bilimlerini kağıttaki konularla ilişkilendirmeleri için talimatlar verir. Daha sonra öğretmen yardımcı tarih bilimlerini tahtaya yazar ve grubun bir temsilcisi bilime karşılık gelen kağıdı yerleştirir.	

Öğretmen, insanın geçmişte bıraktığı tüm izlerin geçmiş ve atalarımızın yaşam tarzı hakkında ayrıntılar ortaya koyduğunu açıklar. Öğrencilerle konuşur ve onlara sorular sorar:

1. Geçmişin hangi izlerine dayanarak atalarımızın nasıl görüldüğünü bilebiliriz? (Fotoğraflar)
2. Büyük anne ve büyük babalarının bir zamanlar hangi koşullarda yaşadığını nasıl biliyorlar? (Hikayeler, şiirler, mektuplar)

Öğretmen tarihi kaynak türlerini listeler ve tahtaya üç sütundan oluşan bir tablo çizer: tarihi kaynak türü; bunlar nelerdir, nerede saklanırlar. Önce, birinci ve üçüncü sütunlar doldurulur ve ardından öğretmen yüksek sesle çeşitli tarihi kaynaklar söyler (örneğin, para, şiirler, yasalar, mücevherler, sözleşmeler) ve öğrenciler bunların hangi sütuna yazılması gerektiğini yanıtlarlar.

- Öğrenciler çiftlere veya gruplara ayrılır ve yazılı bir kaynak, toprak/kumla kaplı bir eserin resmi veya kopyası (ki bunu "kazmaları" gerekir), bir mektup ve kısa bir anlatı (tarihi bir olayın veya kişinin tanımı, ancak net bir bağlam olmadan) içeren materyaller verilir. Görevleri, farklı kaynak türlerinin araştırılması ve analizi yoluyla tam olarak neyin ve nerede olduğunu aydınlatmak ve keşfetmektir.

Konu: **TARİH ÖNCESİ**

Toplam: 8 ders saati

Öğrenme kazanımları

Öğrenci şunları yapabilecektir:

1. İlk insan topluluklarının oluşumunu ve göçebe bir yaşam biçiminden yerleşik bir yaşam biçimine geçişi açıklar;
2. Taş Devri ve Metal Devri'ndeki insanların yaşamlarını açıklar ve karşılaştırır;
3. Tarih öncesi dönemdeki sosyal ve ekonomik değişimleri ve insanların günlük yaşamlarını açıklar;
4. Tarih öncesi insanların kültürel, bilimsel ve teknolojik başarılarını anlatır;
5. Tarih öncesi insanların inançlarını açıklar ve karşılaştırır.

İçerikler (ve kavramlar):	Değerlendirme Standartları:
• İlk insan toplulukları (Evrin, ordu, klan, kardeşlik, kabile, Taş Devri, Paleolitik, Neolitik, göçebeler)	• Taş Devri'nin bölünmesini ve temel özelliklerini açıklar; • Eski ve Yeni Taş Devri'ndeki insanların yaşamlarını anlatır ve karşılaştırır.
• Tarım ve hayvancılığın ortaya çıkışı (Geçici ve kalıcı yerleşimler, çiftçiler, çobanlar, taş balta, saban, demir saban, yay ve ok)	• Tarımın, hayvancılığın ve el sanatlarının ortaya çıkışını ve tarih öncesi insanların yaşamlarında meydana gelen değişiklikleri açıklar.
• Metallerin keşfi (Bakır, kalay, demir, döküm, dövme, aletler, silahlar, doğal değişim)	• Metal çağının bölünmesini ve özelliklerini açıklar; • Metallerin keşfi ve işlenmesinin sonuçlarını açıklar; • Toplumun tabakalaşmasını açıklar.

• Yeni teknolojilerin şafağı (tekerlek, kaldırma, sulama, drenaj)	• Bilim ve teknolojinin tarih öncesi insanların hayatlarını nasıl değiştirdiğini anlatır; • Tarih öncesi dönemde yeni icatların ve teknolojilerin önemini açıklar.
• İnsan sanatının başlangıcı (mağara sanatı, arkeolojik alanlar, kazık evler, Lascaux, Altamira, Krapina, Lepenski Vir, figürinler, Büyük Tanrıça - Anne, Govrlevo, Tumba Madzari)	• Tarih öncesi sanatın en önemli özelliklerini açıklar; • Avrupa'daki mağara sanatının en önemli anıtlarını listeler; • Makedonya Cumhuriyeti topraklarındaki en önemli tarih öncesi alanları (Tumba Madzari, Govrlevo, Crnobuki, Anzabegovo, vb.) ve bunlardan elde edilen en önemli bulguları listeler.
• Tarih öncesi insanların inançları (gömme, nekropol, totemizm, animizm)	• Tarih öncesi insanların en eski inançlarını açıklar; • Tarih öncesi insanların inançlarının ortaya çıkmasında doğanın ve doğal olayların önemini anlatır.
Etkinlik örnekleri: • Öğrenciler Taş Devri'nde insanın yaşamı ve ilk insan topluluklarının ortaya çıkışı hakkında bir sunum izlerler. Öğretmen öğrencileri iki büyük gruba ayırır ve öğrenciler çiftler halinde çalışır. Her grup belirli çizimler alır ve çizimlere göre insanların yaşamını tanımlama görevi alır. Birinci grup: Eski Taş Devri'nde insan yaşamının çizimleri; İkinci grup: Yeni Taş Devri'nde insan yaşamının çizimleri. Öğretmen tahtaya bir Venn diyagramı çizer ve öğrencilerin sunumlarından gelen bilgileri girer. Birlikte, tarih öncesi insanların yaşamlarındaki benzerlikleri ve değişimleri tartışılır. • Öğretmen, bir sunum aracılığıyla öğrencilere konutların tarih öncesinde nasıl görüldüğünü, işlevlerini ve yapımında kullanılan malzemeleri açıklar. Ödev olarak öğrencilere, mevcut malzemelerden (tahta çubuklar, kâğıt, tutkal, karton) bir sığınak, bir kulübe ve bir kazık konutun modelini yapmaları talimatı verilir. Bir sonraki derste, öğrenciler yaratımlarını getirir ve öğretmen, her öğrencinin yapım sürecini ve konutun tarih öncesi bağlamındaki önemini açıkladığı bir sergi düzenler. Aynı etkinlik daha sonra Roma villaları ve insulae'lerinin modellerini yaparak gerçekleştirilebilir. • Öğretmen ünlü mağara resimlerinin (örn. Lascaux, Altamira) referans fotoğraflarını ve çizim malzemelerini (hamerler, karton veya tuval, boyalar) hazırlar. Sınıfta öğrenciler gruplara ayrılır ve her grup çoğaltmak üzere bir fotoğraf alır. Öğrenciler kendi elleriyle resimlerin kopyalarını oluşturur ve orijinal sanat eserinin tarzını ve sembolizmini yakalamaya çalışır. Öğretmen aktif olarak sorular sorar (örn. "Sizce insanlar neden bu hayvanı çizdi?" veya "Bu resim hangi hikâyeyi anlatıyor olabilir?"), öğrencileri kendilerini tarih öncesi insanların yerine koymaya ve resim hakkında bir hikâye yaratmaya motive eder. • Her öğrenci üzerinde doğal bir fenomen (fırtına, yağmur, kar) yazılı bir kâğıt çizer ve öğretmen onları insanların bunu ilk deneyimlediği durumu hayal etmeye teşvik eder. Her öğrenci, doğal fenomenin oluşumunu veya anlamını açıklamaya çalışacakları kısa bir mit veya hikâye yaratmalıdır. Öğrenciler hikayelerini resmedecek "kutsal nesneler" olarak semboller ve çizimler ekleyebilirler. • Öğretmen Makedonya'daki Taş ve Metal Devri'nden en önemli yerler ve kazılan en önemli buluntular hakkında bir video sunumu gösterir. Öğrencilere çiftler halinde sorular ve görevler ve boş bir harita içeren öğretim materyali verilir. Öğrenciler şunları yapmalıdır: 1. Eski ve	

Yeni Taş Devri'nden ve Metal Devri'nden yerlerin adlarını girecekleri üç sütunlu bir tablo çizin. 2. Makedonya'daki yerleri boş haritaya işaretleyin ve belirli karakteristik buluntuları çizin. Bunu, öğrencilerin Makedonya'da bulunan çeşitli buluntuları yaratmak için kil kullandıkları bir etkinlik izler.

Konu: **EN ESKİ MEDENİYETLER**

Toplam: **12** ders saati

Öğrenme kazanımları

Öğrenci şunları yapabilecektir:

1. En eski medeniyetleri adlandırır ve ne zaman ve nerede ortaya çıktıklarını açıklar;
2. Mezopotamya'da şehir devletlerinin oluşumunu ve ilk krallıkların ve imparatorlukların oluşumunu açıklar;
3. Mısır medeniyetinin gelişimini ve sonraki medeniyetler üzerindeki etkisini açıklar;
4. En eski medeniyetlerdeki sosyal düzeni ve günlük yaşamı anlatır;
5. Mezopotamya ve Mısır halklarının inançlarını ve dinlerini karşılaştırır ve açıklar;
6. En eski medeniyetlerdeki kültürel, bilimsel ve teknolojik başarıları anlatır.

Öğrenci şunları geliştirecektir:

1. Dünyanın kültürel mirasının bir parçası olarak en eski medeniyetlere saygı geliştirmek.

İçerikler (ve kavramlar):	Değerlendirme Standartları:
• Mezopotamya'daki Devletler (medeniyet, şehir, şehir devleti, ara geçiş, Sümer, Akad, Babil)	• Dicle ve Fırat nehirleri boyunca medeniyetlerin ortaya çıkışını ve gelişimini anlatır; • Doğal koşulları anlatır ve ilk medeniyetlerin ortaya çıkışı ve gelişimindeki rollerini açıklar; • Mezopotamya'daki en önemli krallıkları ve imparatorlukları listeler ve temel özelliklerini anlatır.
• Antik Mısır (Yukarı ve Aşağı Mısır, Nil, Hanedanlık)	• Antik Mısır uygarlığını tarihi bir haritada konumlandırır; • Mısır krallığının en önemli özelliklerini açıklar.
• Krallar ve Firavunlar (krallık, imparatorluk, yasa, firavun, Hammurabi Kanunu)	• Devlet örgütlenmesinin biçimlerini açıklar: şehir-krallık, krallık, imparatorluk; • Firavunun toplumsal hiyerarşi piramidindeki rolünü açıklar ve ünlü firavunların isimlerini verir; • Hukuk düzeninin önemini anlar ve en önemli kodları belirtir (örneğin, Hammurabi Kanunu); • Hammurabi Kanununun insanların günlük yaşamlarındaki rolünü açıklar.
• Mezopotamya ve Mısır'daki toplum	• Mezopotamya ve Mısır krallıklarındaki sosyal sınıfları listeler ve rollerini anlar; • Çeşitli antik medeniyetlerde kadınların konumunu (örneklerle) açıklar.

(soylular, özgür insanlar, köleler, kral, rahipler, yazıcılar, askerler, zanaatkarlar, tüccarlar, köylüler, kadınların konumu)	
• En eski medeniyetlerde günlük yaşam (kanallar, setler, barajlar, havuzlar, hurma, kil, papirüs, tarım, balıkçılık, el sanatları, ticaret, denizciler)	• Nüfusun başlıca mesleklerini açıklar ve belirli antik medeniyetlerin karakteristik mesleklerine örnekler verir; • Belirli antik medeniyetlerden örnekler kullanarak insanların günlük yaşamını (yemek, giyim, kutlamalar) açıklar.
• Mezopotamya ve Mısır'da bilim ve teknolojilerin gelişimi (matematik, astronomi, astroloji, tıp, mumya, inşaat, ziggurat, piramit, tapınaklar)	• Çeşitli antik medeniyetlerdeki teknolojik gelişmelere örnekler verir ve bunların önemini kısaca açıklar; • Mimarlık ve kamu binalarının gelişimini anlatır; • Yeni silahların ve yol ağlarının savaş ve fetih araçları haline nasıl geldiğini açıklar; • Astronomi ve astrolojinin gelişiminde antik medeniyetlerin rolünü açıklar; • (Örneklerle) antik medeniyetlerin tıp, farmakoloji ve matematiğin gelişimindeki rolünü açıklar.
• Mezopotamya ve Mısır kültürü (resim, heykel, kabartma, fresk, sfenks)	• Antik uygarlıkların sanat eserlerine/mimari başarılarına örnekler verin ve bunları kısaca açıklayın.
• En eski medeniyetlerde okuryazarlık ve eğitim (yazı, piktograflar, çivi yazısı, hiyeroglifler, yazıcı okulları, fonetik yazı, alfabe, edebiyat, destan)	• Antik uygarlıkların yazılarını tanır, her yazının ne tür olduğunu belirtir ve her yazıdaki karakterlerin neyi temsil ettiğini açıklar; • Antik uygarlıklarda kullanılan yazı malzemelerini tanımlar; • En eski uygarlıklarda yazının ve eğitimin insanların hayatlarını nasıl değiştirdiğini açıklar; • Antik uygarlıklardan edebi eserlere örnekler verir ve bunların temasını/içeriğini kısaca açıklar.
• Mezopotamya ve Mısır'da din (din, inançlar, çok tanrıcılık, tanrılar, tapınaklar, rahiplik, mumyalama, mezarlar, mumyalama)	• En eski medeniyetlerdeki tanrıların özelliklerini açıklar; • En eski medeniyetlerin halkları arasında doğum, yaşam ve ölümle ilgili inançları açıklar; • En eski medeniyetlerin tapınak/kutsal alanlarına örnekler verir ve bunların özelliklerini açıklar; • En eski medeniyetlerin dinlerindeki benzerlikleri ve farklılıkları sıralar.
Etkinlik örnekleri: • Öğretmen öğrencilere Mezopotamya'nın doğal ve coğrafi özelliklerini (nehirler, çöller, denizler, dağlar) gösteren bir harita sunar. Sunum boyunca, Dicle ve Fırat nehirleri arasındaki bölgede ilk şehirlerin ortaya çıkışını, doğal koşulları ve ilk şehir devletlerinin oluşumunu açıklar. Mezopotamya'daki en önemli krallıkları ve imparatorlukları listeler ve bunları tahtaya yazar: Sümer ve Akad, Asur ve Babil Krallığı. Öğrenciler üç büyük gruba ayrılır. Gruptaki her öğrenci, kendilerine atanan ülkeyle ilgili soruların olduğu bir kart alır ve ardından soruların	

cevaplarını nerede arayacaklarına dair talimatlar alırlar. Öğrenciler gruplar halinde çalışır ve cevapları yazarlar. Öğrenciler çalışmalarını bitirdikten sonra öğretmen her biri üç öğrenciden oluşan yeni gruplar oluşturur: Sümer ve Akad üzerinde çalışan gruptan biri, Asur üzerinde çalışan gruptan diğeri ve Babil Krallığı üzerinde çalışan gruptan üçüncüsü. Öğrenciler önceki gruplarda keşfettiklerini tek bir bütün halinde, Mezopotamya'da birleştirmelidir. Gruplar son gözlemlerini sunarlar. Diğer öğrenciler yanlış bilgileri tamamlar ve muhtemelen düzeltirler. Daha sonra, açık bir tartışmada, belirli medeniyetin ortaya çıkmasına yol açan doğal koşulları ve özelliklerini birlikte belirlerler. Aynı prosedür tüm krallıklar/imparatorluklar için tekrarlanır ve her bir sonraki krallık/imparatorluk bir öncekiyle karşılaştırılır. Son olarak, tüm öğrencilerle yapılan bir tartışmada, Mezopotamya devletlerinin ortaya çıkmasında ve gelişmesinde doğal koşulların rolü hakkında bir sonuca varılır.

- Öğrenciler, Antik Mısır'da firavunun rolü hakkında bir sunum izlerler. Öğretmen, tahtaya Antik Mısır'ın toplumsal düzeninin bir piramidini çizer. Daha sonra, çiftlere ayrılan öğrenciler, Mısır devletindeki toplumsal tabakaları yazmaları gereken boş alanları olan çizilmiş piramidin olduğu bir kağıt alırlar. Her çift, iç tartışmanın ardından şunları düzenler: firavun, rahipler, köleler, köylüler, zanaatkarlar, tüccarlar, askerler, soylular, katipler uygun hiyerarşi düzeyinde. Öğretmen, öğrencileri piramitten ve izledikleri sunumdan elde edilen verilere dayanarak Antik Mısır'daki toplumsal düzeni tanımlamaya davet eder. Öğretmen öğrencilere sorular sorar:

1. Soylu sınıfı kimler oluşturuyordu?
2. Hangi sosyal sınıflar özgür insanlardı?
3. Özgür olmayan insanlar (köleler) kimlerdi?
4. Antik Doğu devletlerinde nasıl köle olunurdu?
5. Antik Mısır'da kadınların konumu neydi?
6. Kadın firavunların adları/unvanları nelerdi?
7. Yazıcılar kimlerdi?
8. Hangi yazıcı önce askeri lider, sonra da firavun oldu?

Daha sonra gruplara ayrılan öğrencilere firavunlar hakkında araştırma yapma görevi verilir: Ramses II, Tutankhamun, Nefertiti, Hatshepsut ve Keops ve seçilen firavunun hayatı ve özellikleri hakkında bir poster yapmaları istenir. Sonunda yaptıkları posterleri sunarlar.

- Öğrenciler gruplara (rastgele) ayrılır ve her grup üzerinde Hammurabi kanunlarından birinin yazılı olduğu bir kağıt parçası çeker: – Birisi bir başkasının gözünü çıkarırsa, gözünü çıkarmakla cezalandırılır. Birisi bir başkasının kemiğini kırarsa, kemiğini kırmakla cezalandırılır. – Birisi bir başka özgür adamın kızına vurarak doğmamış çocuğunu kaybetmesine neden olursa, 10 gümüş şekel öder. – Bir oğul babasına vurursa, elleri kesilir. – Bir ev yıkılır ve sahibi ölürse, evi inşa eden kişi öldürülür. – Birisi bir tapınaktan veya saraydan bir şey çalarsa, öldürülür. Her grup, verilen kanundaki cezanın hangi suça uygulandığını, cezanın neden adil olmadığını, bu kanunun o dönemde düzenin sağlanmasına nasıl katkıda bulunduğunu tartışır. Her grup, kendi yasasını tahtaya yazar ve tartıştığı soruların cevaplarını sunar. Sonunda, Hammurabi Kanunları'nın Babil'de insanların günlük yaşamlarının çeşitli yönleri (aile, kölelik, mülkiyet, ticaret, vb.) açısından düzeni sağlamaya hizmet ettiği sonucuna varmak için herkesle bir tartışma yapılır, ancak modern bir bakış açısıyla adaletin sert cezaların uygulanmasıyla sağlanamayacağı sonucuna varılır.
- Öğretmen, antik medeniyetler için ticaretin önemini açıklar ve ardından görevi sunar: her grup, diğer medeniyetlerle mal alışverişinde bulunacakları bir pazara katılacaktır. Pazardaki her "stand" farklı bir medeniyettir. Öğrenciler diğer gruplarla konuşur, bol miktarda sahip

oldukları malları sunar ve eksik olan malları ister. Öğrenciler belirli bir kaynağa neden ihtiyaç duyduklarını ve bunu nasıl kullanacaklarını açıklamalıdır. Ticareti tamamladıktan sonra, her grup sonucu bir tabloda sunar:

- (1) Hangi kaynakları elde ettiler?
- (2) Bunları nasıl elde etmeyi başardılar?
- (3) Diğer medeniyetler hakkında ne öğrendiler?

- Öğrenciler gruplara ayrılır (rastgele) ve her grup, belirli bir antik medeniyette kadınların konumuyla ilgili farklı yönleri tanımlayan bir metin (tarihsel kaynak) içeren bir sayfa çeker. Gruplar metni okumalı ve "kendi" medeniyetleriyle ilgili aşağıdaki soruları cevaplamalıdır: (1) Kadınların mülk sahibi olma hakkı neydi? (2) Ne yapabilirlerdi (hangi mesleklerde)? (3) Hükümete katılma hakları neydi? (4) Ailedeki rolleri neydi? (5) Erkeklerle ne kadar eşitlerdi?

Her grup tüm soruların cevaplarını sunduktan sonra, herkesin katıldığı ortak bir tartışmada, bir medeniyetten diğerine kadının konumundaki benzerlikler ve farklılıklar ortaya konuyor.

- Öğretmen, öğrencilerle Mısır'ın antik devletindeki en ünlü yapılar olan piramitler hakkında bir sohbet başlatır ve bunu bir Mısır piramidinin iç kısmının görsel bir sunumu aracılığıyla yapar. Daha sonra Sfenks'in hikayesi okunur ve rolü ve sorduğu sorular hakkında bir tartışma yapılır:

1. Sizce piramitlere herkes girebilir miydi?
2. Sfenks'in rolü neydi?
3. Hangi soruları soruyordu?
4. Sizce Sfenks'in yanı sıra piramidin kendisi de içine girmek isteyen kişiler için sorular ve bilinmeyenler içeriyor mu?
5. Labirentin ne olduğunu biliyor musunuz?

Öğretmen öğrencilere labirentin ne olduğunu ve piramitlerde sadece nadir insanların yolunu bulabildiği ve içinden doğru yolu bildiği koridorlardan oluşan labirentler olduğunu açıklar. Öğrenciler gruplara ayrılır (rastgele) ve her grup bir labirent (çalışma kağıdı) alır.

Labirentte hedefe ulaşmak için A, B, C, D, E harfleri vardır ve öğrenciler bu harflere ulaştığında zorluk seviyesine göre düzenlenmiş soruları cevaplamaları gerekir. Öğretmen öğrencilerle şu soruları tartışır:

1. Grupta çalışırken nasıl hissettiniz?
2. Soruları birlikte cevapladınız mı?
3. Hangi bulmacalarla karşılaştınız?
4. Antik Mısır devleti döneminde insanların piramitlerde karşılaştıkları bulmacaları başarıyla çözdüğünü düşünüyor musunuz?

- 4 gruba ayrılan öğrenciler (rastgele seçilmiştir), Mezopotamya ve Mısır halkları arasında bilim ve teknolojinin gelişimi hakkında internette ve tarihi literatürde araştırma yapmakla görevlendirilir. Birinci grup insanların hayatını kolaylaştıran en önemli icatları araştırır, ikinci grup tıp ve farmakolojinin gelişimini araştırır, üçüncü grup matematik, geometri, astronomi ve astrolojinin gelişimini araştırır. Dördüncü grup bilimin gelişmesiyle insanların kamusal ve özel yaşamlarında hangi değişikliklerin meydana geldiğini ve her bir bilim dalındaki bilginin

nerede uygulandığını araştırır. Her grup veri toplar, seçer ve daha sonra sundukları posterler yapar. Dersin sonunda öğrenciler öğretmen tarafından sorulan sorulara cevap verir ve bilim ve teknolojinin gelişmesiyle insanlar arasında meydana gelen tüm değişiklikler hakkında bir tartışma yönetir. Öğrencilere sınıfta sunulan bilgileri girecekleri karşılaştırmalı bir tablo oluşturmaları görevi verilir.

- Gruplara ayrılan öğrenciler, Mezopotamya ve Mısır kültürünün rolünü ve etkisini araştırmakla ve bu medeniyetlerin en önemli kültürel ve bilimsel başarılarının belirli örneklerini bulmakla görevlendirilir. Gruplar sonuçları sunar ve ardından bilgilerin doğruluğu ve listelenen başarıların bilimin gelişimi üzerindeki etkisi hakkında bir tartışma yapılır. Sümerler, Babilliler ve Eski Mısırlıların en önemli bilimsel ve kültürel başarıları vurgulanır ve insanların günlük yaşamlarındaki rolleri ve etkileri hakkında bir tartışma yapılır.
- Öğrenciler iki gruba ayrılır. Bir gruba piktogram oluşturma görevi verilirken, diğerine çevredeki yaygın nesneler için fonetik semboller oluşturma görevi verilir. Daha sonra öğrenciler, oluşturdukları şeyleri kullanarak basit, kısa mesajlar oluşturacaklardır. Gruplar birbirleriyle mesaj alışverişinde bulunacak ve bunları çözmeye çalışacaklardır. Daha yaratıcı olmak isteyen öğrenciler, çivi yazısı yazısını taklit etmeye çalışacakları küçük kil tabletler oluşturabilirler.
- Öğrenciler çiftler halinde, Eski Doğu halklarının edebiyatından (piramitlerden metinler, Gılgamış Destanı, Sümer ve Babil kahramanlarının efsaneleri) korunan metinlerin, destanların, efsanelerin ve mitlerin bölümlerini okur ve analiz eder. Öğretmenle birlikte bu metinlerin içeriğini ve ahlaki derslerini tartışırlar. Öğretmen öğrencilerle aşağıdaki soruları tartışır:

1. Hiç bir mit okudunuz mu? Kısaca anlatabilir misiniz?
2. İçerik sizde hangi duyguları uyandırıyor, hoş veya nahoş? Neden?
3. Mitlerde ahlaki bir şey var mı?
4. Günümüzde insanların mitler icat etmesine neden gerek yok?

Daha sonra öğrencilere Antik Doğu halklarının mitolojisinden bir miti renklendirmeleri/resimlendirmeleri için bir çalışma kağıdı verilir.

- Öğrenciler küçük gruplara veya çiftlere ayrılır, her grup/çift bir tanrı veya tanrıça resmi alır ve her tanrının rolünü keşfetme ve onu bir çizimle temsil etme görevi verilir. Tüm çizimler duvara asılır ve her grup tanrısının/tanrıçasının temsilini sunar. Daha sonra öğretmen tahtaya Antik Doğu halklarının inanç ve dinlerinin genel özelliklerini yazar (çok tanrılılar, erkek ve kadın tanrılar, ritüeller ve kurbanlar, ölümden sonraki yaşam inançları, tapınaklar ve kutsal alanlar, mitler). Özellikler yazıldıktan sonra, tüm öğrencilerle yapılan bir tartışma yoluyla Antik Doğu halklarının inanç ve dinlerindeki benzerlikler (ortak özellikler) ve farklılıklar belirlenir.
- Öğretmen konuyu belirlemek ve sistemleştirmek için bir bilgi yarışması düzenler. Öğrencileri eşit sayıda öğrenci olması dikkate alınarak 3 takıma (A, B, C) ayırır. Yarışmanın kurallarını açıklar:
 1. Her takım soruları cevaplayacak bir öğrenci seçer. Diğer takım üyeleri cevapların oluşturulmasına katılır. Öğretmen A takımına bir soru okur (sınav soruları belirli bir resim veya çizimle gösterilen bir sunum şeklindedir), cevaplayan takıma. Doğru cevap için 1 puan verilir.
 2. A takımı cevabı bilmiyorsa veya hata yaparsa, B takımı cevap verir. Doğru cevap için 1 puan alırlar, hata yaparlarsa veya cevabı bilmiyorlarsa, C takımı cevap verir.
 3. B takımı aynı prensibe göre önce ikinci soruyu cevaplar, C takımı üçüncü soruyu cevaplar ve soru listesinin sonuna kadar böyle devam eder.

Öğretmen puanların girilmesi için tahtaya bir tablo çizer. Cevapların doğruluğunu kontrol eder ve her takımın puanlarını tahtadaki tabloya girer.

Konu: **ESKİ YÜZYILDA BALKANLAR**

Toplam: **23 ders saati**

Öğrenme kazanımları

Öğrenci şunları yapabilecektir:

1. Antik Yunan'da şehir devletlerinin oluşumunu açıklar ve sosyal düzenlemelerindeki farklılıkları tanır;
2. Yunan polislerinin savaşlarını ve Antik Yunanlılar için etkilerini ve önemlerini açıklar;
3. İlirlerin, Antik Makedonyalıların ve Trakyalıların yaşadığı bölgeleri listeler ve İliya, Makedonya ve Trakya krallıklarındaki yaşam ve yönetim özelliklerini açıklar;
4. Makedonya Kralı III. Alexander tarafından fethedilen bölgeleri listeler ve imparatorluğu içindeki kültürel etkileri açıklar;
5. Antik Balkan halklarının sosyal düzenlemelerini, ekonomik ve günlük yaşamlarını karşılaştırır;
6. Antik Balkan halklarının kültürel, bilimsel ve teknolojik başarılarını açıklar ve modern toplumdaki etkilerini tanır;
7. Antik Balkan halklarının inançlarını ve dinlerini açıklar ve karşılaştırır.

Öğrenci şunları geliştirecektir:

1. Kadim Balkan halklarının kültürel mirasına saygı geliştirmek.

İçerikler (ve kavramlar):	Değerlendirme Standartları:
• Yunanistan'ın en eski tarihi (Yunanistan, Hellas, Girit-Miken kültürü, Akalar, İlyada, Odysseia, Truva)	• Yunanistan'ın coğrafi konumunu tarihi bir haritada belirler ve Antik Yunanistan'ın gelişimi için avantajlarını belirtir; • Girit-Miken kültürünün taşıyıcılarını adlandırır; • Girit-Miken kültürünün temel özelliklerini tanır; • Homeros dönemi olarak adlandırılan dönemi anlatır.
• Sparta ve Atina (polis, oligarşi, demokrasi, Spartiates, perioeci, helots, aristokrasi, demos, köleler, borç köleliği, Solon, Kleisthenes, Yaşlılar Konseyi, Ulusal Meclis, Perikles)	• Antik Yunan'da şehir devletinin (polis) anlamını açıklar; • En ünlü şehir devletlerini listeler ve bunları tarihi bir harita ve zaman çizelgesinde konumlandırır; • Atina ve Sparta sistemlerini analiz eder ve aralarındaki farkları tanır; • Antik köle sahibi olma ile modern demokrasi arasındaki farkı ayırt eder; • Modern zamanlarda Atina demokratik mirasının unsurlarını tanır.
• Yunan polisinin savaşları (Pers, hoplitler, Maraton, Termopil, Salamis, Leonidas, Themistokles, siyasi ittifak, Atina)	• Greko-Pers ve Peloponez Savaşları'na neyin yol açtığını açıklar (nedenler) ve bunların önemini belirtir (sonuçlar); • Bu savaşların örneğine dayanarak savunma ve saldırı savaşları arasında ayrım yapar;

deniz ittifakı, Peloponez ittifakı, Peloponez Savaşı)	Savaşın antik insanın yaşamının bir parçası olarak rolünü anlar.
Makedonya Krallığı (Antik Makedonyalılar, Yukarı ve Aşağı Makedonya, Argead hanedanı, Hetaerae, Aiga, Pella, Dion, Stater, Alexander I, Perdiccas II, Amyntas III, Philip II, Demosthenes, Philipics)	- Antik Makedon kabilelerini ve yaşadıkları bölgeleri listeler; - Makedonya krallığının ortaya çıkış alanını ve zamanını tarihi bir harita ve zaman çizelgesinde belirler; - Ünlü Makedonya krallarını (Perdiccas I, Alexander I, Philhellene, Archelaus I, Philip II) adlandırır ve saltanatlarını açıklar; - Philip II döneminde Makedonya krallığının güçlendirilmesi için yapılan reformların önemini açıklar.
İlirler ve Dardanlar (İlirler, Enchelians, Taulantlar, Dardanlar, Bardylis, Agron, Teuta)	- İlir ve Dardan kabileleri ve yaşadıkları bölgeleri listeler; - İlir kabile ittifaklarının ve krallıklarının yaratıldığı zamanı ve mekanı belirler; - İlirler ılar ve Dardanların komşularıyla ilişkilerini anlatır; - En ünlü İlir hükümdarların (Bardylis, Agron, Teuta) isimlerini verir ve yönetim biçimlerini anlatır; - Çeşitli İlir krallıklarının politik ve ekonomik özelliklerini listeler.
Trakya ve Odris Krallığı (Trakyalılar, Sitalcus, Teres I, Sevtus III, Philippopolis, Serdica, Sevtopol, Odrysian Krallığı)	- Trakya kabilelerini ve yaşadıkları bölgeleri listeler; - Trakyalıların komşularıyla ilişkilerini anlatır; - Odrysian Krallığı'nın kuruluşunu açıklar ve en önemli yöneticilerinin isimlerini verir.
İskender Çağı (III. İskender, falanks, imparatorluk, Busefal, Gordion düğümü, Aristoteles, Helenizm, Helenistik kültür, Antigonidler, Seleukoslar, Ptolemaioslar, Kleopatra)	- Büyük İskender'in hayatını ve saltanatını anlatır; III. İskender'in Asya'daki en önemli savaşlarını listeler; III. İskender'in saltanatı sırasında fethettiği toprakları anlatır; III. İskender'in fethettiği toprakların kültürel etkilerini açıklar; III. İskender'in politikalarını Helenistik kültürün ortaya çıkışıyla ilişkilendirir; - İskender'in imparatorluğunun çöküşünün ve Helenistik devletlerin yaratılmasının nedenlerini açıklar; - İskender'in imparatorluğunun çöküşünden sonra oluşan krallıkları listeler.
Antik Yunan'da sosyal ve ekonomik yaşam (aristokratlar, plutokratlar, demos, köleler, agora, ephebes, gymnasium, Olimpiyat Oyunları, yarışlar, pankration)	- Antik Yunan şehir devletlerindeki sosyal yaşamı anlatır; - Antik Yunan'da farklı sosyal sınıflar arasındaki konum ve ilişkilerdeki sürekliliği ve değişimleri açıklar; - Polis'teki nüfusun çeşitli ekonomik faaliyetlerini listeler ve bunların insanların ve polis'in yaşamları üzerindeki etkilerini açıklar; - Çocuk yetiştirme ve kadınların rolü konusunda Atina ve Sparta arasındaki farklılıkları listeler;

	• Antik Yunanlıların yaşamlarında atletik yarışmaların ve Olimpiyat Oyunlarının önemini anlar; • Modern Olimpiyat Oyunlarında da bulunan sporlara örnekler verir.
• Yunan kolonizasyonu (kolonileşme, ana gemi, koloni, pentecontera, trireme, ticaret)	• Büyük Yunan kolonizasyonunun nedenlerini ve ana yönlerini listeler; • Fenikelilerin ve Yunanlıların aracı ticaretteki rolünü ve antik kabileler ve halklar arasındaki temasları derinleştirmek için kolonilerin kültürel önemini açıklar; • Büyük Yunan kolonizasyonunun Yunanistan ve antik dünyanın gelişimi için sonuçlarını anlar.
• Antik Balkan halklarının sosyal ve ekonomik yaşamı (şehirler, müstahkem yerleşimler, paralar, tarım, hayvancılık, bağcılık, ticaret ve denizcilik)	• Antik Makedonlar, İlierler ve Trakyalıların yaşam biçimlerini ve ekonomik faaliyetlerini açıklar; • Balkanların antik krallıklarının ekonomik özelliklerini açıklar ve aralarında bir karşılaştırma yapar; • Çeşitli tarihsel kaynaklara dayanarak antik Balkan halklarının yaşam öğelerini açıklar.
• Antik bilimin sıcak noktaları (Pisagor, Arşimet, Hipokrat, Herodot, Thukydides, Ksenophon, Eratosthenes, Samos, Atina, Alessandria, Museion, Kütüphane)	• Antik Yunanlıların matematik, tarih, tıp, coğrafya ve diğer bilimlerin gelişimindeki rolünü açıklar; • Pisagor, Arşimet ve Hipokrat'ın matematik, bilim ve tıp alanındaki gelişime katkılarını sıralar; • İskenderiye Müzesi ve Kütüphanesi'nin faaliyetlerini açıklar; • Klasik antik çağda ve Helenistik dönemde bilim ve teknolojiye başarıları sıralar ve bunların modern dünya üzerindeki etkilerini açıklar; • İskenderiye'deki bilimsel faaliyetlerin ve teknolojik başarıların dünya biliminin gelişimi için önemini kabul eder.
• Klasik Antik Çağ ve Helenistik Dönemde Kültür (kültür, tiyatro, trajedi, komedi, Aiskhylos, Sophokles, Euripides, felsefe, Sokrates, Platon, Aristoteles, Akropolis, Parthenon, heykel, Phidias, Praxiteles, Lysippus, dünyanın yedi harikası)	• Yunan kültürünün gelişiminde eğitim ve okuryazarlığın rolünü açıklar; • Antik Yunan'da tiyatroların ortaya çıkışını anlatır ve Yunan tiyatrosunun iletişim ve kültürel ilerleme için bir yer olarak rolünü açıklar; • Yunan felsefesinin en önemli temsilcilerini sıralar; • Yunan edebiyatının, resminin, heykelinin ve mimarisinin en önemli temsilcilerini sıralar ve başarılarını açıklar; • Klasik antik çağdan ve Helenistik dönemden sanat eserlerine/mimari başarıları örnekler sıralar ve başarılarını kısaca anlatır; • Helenistik kültürün anıtlarını dünya kültürel mirasının bir parçası olarak açıklar.
• Balkanların antik kültürel mirası (Helenizasyon, arkeolojik kazılar, İdomene (Isar Marvinci), Gortynia (Vardarski rid),	• Makedonya Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve Bulgaristan Cumhuriyeti topraklarındaki (Isar Marvinci (İdomene), Vardarski Rid (Gortynia), Aiga'daki kraliyet

Trebenishte, Dober, Pella, Aiga, freskler, mezarlar, cenaze maskeleri, tiyatrolar, müstahkem yerleşim yerleri, Dyrachion, Apollonia, Bilis, Shkodra, mücevherler, gümüş eşyalar, hazineler)	mezarları, Pella'daki saray vb.) antik Makedonların yerleşim yerlerini, korunmuş binalarını, eserlerini ve kültürel mirasını listeler ve açıklar; • Balkan devletleri topraklarındaki İliryalıların yerleşim yerlerini, korunmuş binalarını, eserlerini ve kültürel mirasını listeler ve açıklar; • Trakya kültürel mirasının nesnelerini ve eserlerini ve önemli Trakya hazinelerini listeler ve açıklar; • Balkanlar'daki antik şehirlerin (arkeolojik eserlere ve konuma göre) askeri-idari ve kültürel merkezler olarak önemini açıklar.
• Antik Yunan'ın Tanrıları ve Kahramanları (Olympus, Zeus, Athena, Poseidon, Hera, Dionysus, Ares, Afrodite, panteon, Olimpik tanrılar, mitoloji, kahramanlar, devler, titanlar, Prometheus, Herakles, rahipler ve kahinler, Delphi)	• Olimpos'un Yunan tanrı ve tanrıçalarının adlarını ve rollerini listeler; • Yunan mitolojisinin insanların hayatları üzerindeki etkisini açıklar; • Antik Yunan'da dinin uygulanmasında tapınakların ve rahiplerin rolünü açıklar.
• Balkan kabileleri ve halklarının dinleri ve inançları (çok tanrılılar, tarikat, ahiret inancı, Silvanus, Bindos, Medaur, Dion, Dios, Zeyrena, Herakles, Trakyalı atlılar)	• Antik Makedonların başlıca tanrılarını, Olimpiyat tanrılarıyla olan farklarını ve onaylanmış kült geleneklerini anlatır; • İlirya kabilelerinin başlıca tanrılarını ve kült tezahürlerini listeler; • Trakyalıların inançlarını ve kült tezahürlerini anlatır.
Etkinlik örnekleri: • Öğretmen öğrencilere Antik Yunan'ın doğal ve coğrafi özelliklerini (nehirler, denizler, dağlar, adalar) gösteren bir harita sunar. Öğrencilerle yaptığı bir sohbet sırasında doğal koşulları ve ilk şehir devletlerinin oluşumunu açıklar. Onları Hellas'ın coğrafi konumunun ve doğal koşullarının avantajlarını (fethedilmesi zor bir av) ve dezavantajlarını (asla ortak bir devlet kurmadılar) düşünmeye teşvik eder. Öğrenciler iki büyük gruba ayrılır (gruplar içinde öğrenciler çiftler halinde çalışır). İlk gruba Girit kültürüyle ilgili görevler içeren bir çalışma kağıdı, ikinci gruba ise Miken kültürüyle ilgili görevler içeren bir çalışma kağıdı (öğretmen tarafından hazırlanır) verilir. Öğrenciler çiftler halinde çalışır, soruların cevaplarını yazar ve deneyimlerini paylaşır ve cevapları uyumlu hale getirir. Daha sonra çalışma kağıtlarındaki cevapları sunarlar ve Girit ve Miken kültürünün özelliklerini ve taşıyıcılarını tartışır. Öğretmen kısa bir video sunumuyla Homeros dönemini, İlyada ve Odyssea destanlarını anlatır, ardından tartışma yapılır ve fikir haritası hazırlanır. • 6 gruba ayrılan öğrenciler, antik Yunanistan ve Sparta ve Atina'daki polislerin oluşumunu araştırırlar. Her grup, şu görevlerin bulunduğu bir çalışma kağıdı alır: (1) Sparta'nın kuruluşu ve nüfusu, (2) Devlet organizasyonu, (3) Sparta'da eğitim, (4) Atina'nın kuruluşu ve nüfusu, (5) Devlet organizasyonu ve (6) Atina demokrasisinin gelişimi. Öğretmen, grupların araştırmalarından elde edilen verilerin işaretlendiği tahtaya bir zaman çizelgesi oluşturur. Ardından Sparta ve Atina için bir Venn diyagramı oluşturulur ve bu polisler arasındaki benzerlikler ve farklılıklar kaydedilir.	

• Öğrenciler Pers Savaşları hakkında bir poster hazırlarlar. Bunun için gruplara ayrılırlar ve her grup savaşların farklı yönlerini araştırır ve tüm grupların ortaya koyduğu bilgi büyük bir ortak posterde sunulur:

1. grup: Maraton ve Termopil savaşlarını listeledikleri (ve gösterdikleri) bir zaman çizelgesi çizer.
2. grup: Her iki savaşın da gerçekleştiği tarihi bir harita çizer.
3. grup: Pers Savaşları'nın nedenlerini listeler.
4. grup: Günümüzde kullanılan Maraton/Maraton yarışı teriminin nereden geldiğini açıklar.

Son olarak, öğretmenin sorduğu sorular aracılığıyla Pers Savaşları'nın ne zaman, nasıl ve neden gerçekleştiğini özetlerler.

• Öğrenciler, Peloponnesos Savaşları hakkında bir poster hazırlarlar. Bunun için gruplara ayrılırlar ve her grup savaşın farklı yönlerini araştırır ve tüm grupların ortaya koyduğu bilgi büyük bir ortak posterde sunulur:

1. grup: Savaş dönemini işaretledikleri bir zaman çizelgesi çizer ve savaş resimlerle gösterir.
2. grup: Savaşta iki tarafı listeler ve bunları resimlerle gösterir.
3. grup: Savaşın nedenlerini ve savaşan taraflar için sonuçlarını listeler.
4. grup: Savaşın nüfus üzerindeki sonuçlarını (yıkım, hastalık, acı vb.) açıklar.

Son olarak, öğretmenin sorduğu sorular aracılığıyla, Peloponnesos Savaşı'nın ne zaman, kimler arasında ve neden gerçekleştiğini özetlerler.

- Öğretmen Makedonya devletinin kuruluşu ve II. Filip'e kadar güçlenmesi ve genişlemesi hakkında görsel bir sunum gösterir. Öğrenciler çiftler halinde sessiz haritalar alırlar ve bu haritalarda devletin topraklarını, en önemli alanlarını, içinde yaşayan kabileleri ve başkentler Aiga ve Pella'yı işaretlemeleri gerekir. Öğretmen kendi haritasını sunar ve öğrencilerle birlikte bilgilerin doğruluğu kontrol edilir. II. Filip'e kadar en önemli Makedonya krallarının saltanatı bir zaman çizelgesinde işaretlenir.
- Üç gruba ayrılan öğrenciler, internette antik Makedonların yaşam tarzı, inançları ve kültürleri hakkında araştırma yapmakla görevlendirilir. Öğretmenle birlikte verilerin doğruluğunu kontrol ederler. Daha sonra, ilk grup antik Makedonların yaşam tarzı hakkında bir poster oluşturur. İkinci grup antik Makedonların inançları, tanrıları ve Dion'un dini merkezi hakkında bir poster oluşturur. Üçüncü grup antik Makedonların kültürü, konuştukları dil, Aiga ve Pella başkentleri ve Vergina'daki kraliyet mezarı hakkında bir poster oluşturur. Daha sonra, öğrenciler bilgileri sunar ve açık bir tartışma yoluyla antik Makedonların yaşam tarzı, inançları ve kültürü hakkında sonuçlar çıkarır.
- Öğretmen, Makedon falanksının 3 boyutlu görünümünü ve bir Makedon askerinin silah ve ekipmanlarını gösterir. Öğrencilerle II. Filip döneminde Makedonya devletinin yükselişi hakkında konuşur ve tahtada iki sütundan oluşan bir tablo oluşturur: askeri reform ve ekonomik reform. Daha sonra öğrencileri 4 gruba ayırır ve onlara görevler ve sorular içeren 2 çalışma kağıdı verir.
 1. Birinci ve ikinci gruplar, birinci sayfadaki görevleri oluşturur ve tablonun birinci sütununu doldurur;
 2. Üçüncü ve dördüncü gruplar, ikinci sayfadaki görevleri oluşturur ve tablonun ikinci sütununu doldurur;Öğrenciler görevlerin cevaplarını sunar ve öğretmenle birlikte tahtadaki tabloyu doldurur. Makedonya'nın en büyük Balkan gücü haline gelmesinde II. Filip'in rolü, karakteri ve reformların devleti güçlendirmedeki etkisi hakkında sonuçlar çıkarırlar.
- Üç gruba ayrılan öğrencilere internetten araştırma yaparak poster yapma görevi verilir. Birinci grup İliyalıların yaşam biçimini anlatan bir poster yapar, ikinci gruba İliirlerin inançlarını anlatan ünlü tanrıları ve anlamlarını, inançları içindeki diğer ritüelleri ve üçüncü gruba İliyalılar arasındaki kültür ve kültür merkezlerini, örneğin Apollonia ve Dyrachion şehirlerini anlatan bir poster yapma görevi verilir.

Öğretmenle birlikte tüm bilgilerin doğruluğunu kontrol ederler. Daha sonra posterleri sunarlar ve köylerde nüfusun nasıl yaşadığını ve şehirlerde nasıl yaşadığını, İliyalıların inançlarının Antik Yunanlıların inançlarından ne kadar farklı olduğunu ve İliirlerin kültürüne ait en önemli maddi kalıntıların neler olduğunu tartışır.

- Öğretmenin hazırladığı bir zaman çizelgesi üzerinde, öğrenciler Enchelians, Taulantlar, Ardiaeans ve Dardan krallıklarının kuruluş ve varoluş dönemlerini tahtaya belirler ve bu krallıkların kurulduğu alanı çıkartmalarla bir haritada işaretler. Öğrenciler bu krallıklarda siyasi ve ekonomik olarak neler yaşandığını karşılaştırır. Daha sonra öğrenciler İliirya krallıklarının ortaya çıkış zamanını ve alanını ve İliirya krallıklarında farklı dönemlerdeki siyasi ve ekonomik değişiklikleri tartışır.
- Üç gruba ayrılan öğrencilere, İliiryalı hükümdarlar hakkında bir sunum yapma görevi verilir. İnternette, ansiklopedilerde ve diğer kaynaklarda araştırma yaparlar. Daha sonra öğretmenle birlikte verilerin doğruluğunu kontrol ederler. Bir grup hükümdar Bardylis üzerinde, diğer grup Agron üzerinde ve son grup Teuta üzerinde çalışır. Bu üç hükümdarın ne zaman, nerede ve nasıl hüküm sürdüğünü araştırır ve yazarlar. Daha sonra hükümdarlıkları sırasında neler olduğunu, kiminle savaştıklarını, hükümdarlıkları sırasında hangi değişikliklerin meydana geldiğini ve krallıklarının ne zaman ve hangi şekilde sona erdiğini tartışır.
- İki gruba ayrılan öğrenciler, Trakyalıların ne zaman ve hangi topraklarda yaşadığını araştırır. Daha sonra öğrencilere Odrysian Krallığı'nı araştırma görevi verilir - hangi topraklarda yayıldığı, ne zaman kurulduğu, ne kadar sürdüğü ve en ünlü yöneticilerinin (Sitalcus, Teres, Cotys I, Seuthes III) rolü neydi. Öğrenciler, öğretmenle birlikte Trakyalılar hakkında bulunan tüm verileri, yaşadıkları toprakları ve bireysel yöneticilerinin yaşadığı ve yönettiği zamanı içeren bir sunum yaparlar.
- Gruplara ayrılan öğrenciler, Trakyalılar hakkında sorular içeren bir çalışma kağıdı alırlar:
 1. Trakyalıların başlıca meslekleri nelerdi?
 2. Nasıl bir toplumu vardı?
 3. Kadınların konumu neydi?
 4. Hangi tanrılara inanıyorlardı?
 5. Ölülerini nasıl gömüyorlardı?
 6. Hangi enstrümanları çalıyorlardı?

Öğrenciler soruları cevaplamak için araştırma yaparlar. Sonunda, her sorunun cevaplarını sunar ve karşılaştırır ve öğretmen gerektiği gibi ekler veya düzeltir.

- Her öğrenciye, Alexander III tarafından fethedilen bölgelerin bir haritasının bulunduğu boş bir "günlük sayfası" (kahve veya çaya batırılarak eski gibi gösterilebilen bir kağıt) verilir. Öğrenciler, Alexander III'ün ordusunun bir parçası olduklarını hayal eder ve bir rol seçerler (örneğin asker, komutan, izci, doktor, tarihçi). Öğretmen, onları kendilerini role koymaya ve karakterlerinin duyguları, zorlukları ve başarıları hakkında düşünmeye motive eder. Öğrenciler araştırma yoluyla aşağıdaki soruları cevaplamalıdır:
 1. Neredeler? (örn. Granicus Nehri kıyısında)
 2. Hangi doğal manzaraları görüyorlar ve iklim nasıl?

3. O gün ne yapıyorlar? (örn. kuşatmaya hazırlanmak, tanımadıkları hayvanlarla karşılaşmak, farklı kıyafetler giymiş yeni insanlarla tanışmak)

4. Sefer hakkında ne düşünüyorlar? Gururlular mı, korkuyorlar mı yoksa eve dönmek mi istiyorlar?

Öğrenciler, anlatılan savaşı ve bölgelere göre Alexander III'ün rotasını çizerler. Haritada şunları işaretlerler:

1. Ana savaşlar

2. Fethedilen bölgeler

Harita için öğrenciler çeşitli yönler (savaşlar, kamplar, yeni bölgeler) için renkli bir efsane yaratabilirler. Daha yaratıcı öğrenciler dergiyi kullandıkları silahlar, manzaralar, kıyafetler, yeni hayvanlarla süsleyebilirler.

- Öğrenciler gruplara ayrılarak, araştırma yoluyla elde ettikleri verilere dayanarak Makedonya Kralı III. İskender'in hayatı ve saltanatı hakkında bir sunum hazırlarlar. Grupların yarısı, hayatındaki en önemli olayları kaydettikleri bir zaman çizelgesi oluştururlar: (1) ne zaman doğdu ve ailesi kimlerdi, (2) eğitime ne zaman başladı ve öğretmeni kimdi, (3) ne zaman kral oldu, (4) askeri seferlerine ne zaman başladı ve ilk olarak hangi ülkeye karşı savaştı, (5) ne zaman ve nerede öldü. Grupların diğer yarısı ayrı metin ve resim sayfalarına şunları yazarlar: (1) neye benziyordu, (2) en sevdiği atının adı neydi, (3) en sadık arkadaşı kimdi, (4) en ünlü eşleri kimlerdi, (5) askerlerine nasıl davranıyordu. Her grup çalışmalarını sunduktan sonra, ortak bir tartışmada, öğrenciler üzerinde en büyük etkiyi bırakan anlar vurgulanır.
- Öğrenciler dört gruba ayrılır: Antigonidler, Seleukoslar, Ptolemaioslar ve Yargıçlar. Her gruba hanedanlarının belirli başarılarını ve zayıflıklarını araştırmaları için talimatlar verilir. Askeri başarılar (savaşlar, toprak fetihleri), ekonomi (ticaret, şehirlerin gelişimi) ve kültür (sanat, mimari, bilim) gibi alanları keşfederler. Öğretmen metinler, haritalar, resimler ve kısa kaynaklar gibi kaynaklar sağlar. Her grup şunları atar:
 1. Ana konuşmacı (ana argümanları sunar)
 2. Askeri stratejist (askeri başarıları açıklar)
 3. Kültür analisti (kültürel başarılarından bahseder)
 4. Ekonomi danışmanı (ekonomik avantajları vurgular).

Her grup kendi argümanlarını jüriye sunar. Ardından hanedanların farklı yönlerinin antik dünyayı nasıl etkilediğine dair bir tartışma yapılır.

- Öğretmen öğrencilerle günlük yaşamları ve gün içinde yaptıkları aktiviteler hakkında bir sohbet başlatır. Daha sonra öğrenciler 6 gruba ayrılır. Her grup metin, tarihi kaynaklar (resimli ve yazılı) ve Atina ve Sparta'daki kadınların, erkeklerin ve çocukların günlük yaşamları hakkında sorular (öğretmen tarafından hazırlanır) içeren bir çalışma kağıdı alır. Her grup çalışma kağıdındaki görevler üzerinde çalışır ve cevapları yazar. Öğretmen tahtaya bir Venn diyagramı çizer ve her gruptan öğrencilerin cevapları yazılır. Daha sonra açık bir tartışmada Atina ve Sparta'daki kadınların, erkeklerin ve çocukların günlük yaşamlarındaki benzerlikler ve farklılıklar ortaklaşa belirlenir. Öğretmen tartışmayı sürdürür ve öğrencileri antik Yunan'daki ve günümüzdeki eğitimdeki farklılıklar hakkında düşünmeye teşvik eder.

- Gruplara ayrılan öğrenciler Olimpiyat Oyunları hakkında araştırma yaparlar: (1) Olimpiyat Oyunları Antik Yunan'da ne zaman, nerede ve kimin onuruna düzenlenmiştir? (2) Hangi spor disiplinleri temsil edilmiştir? (3) Kimler katılabilir? Açık bir tartışmada, öğretmenin sorduğu sorular cevaplanır ve her soru için o zamanlar nasıl olduğu ve şimdi nasıl olduğu hakkında bir karşılaştırma yapılır. Sonunda, Antik Yunan'da Olimpiyat Oyunlarının önemi hakkında bir sonuca varılır.
- Öğrenciler Yunanlıların Yunanistan'dan göçü ve Karadeniz, Adriyatik ve Akdeniz kıyılarında kolonilerin kurulması hakkında bir sunum izlerler. Daha sonra göç yollarını ve daha önemli kolonileri işaretlemeleri gereken bir harita alırlar. Daha sonra, öğrencilere çiftler halinde, onu inceleme ve en önemli bilgileri yazma göreviyle bir tarihi kaynak (yazılı veya resimli) verilir. Öğrenciler cevapları okur, tartışır ve Yunan kolonileşmesinin nedenlerini ve sonuçlarını birlikte belirlerler.
- Öğretmen öğrencileri gruplara ayırır ve onlara antik Yunan ve Helenistik dünyada bilimin gelişimini, en önemli bilimsel başarıları ve farklı alanlardan ünlü bilim insanlarını araştırma görevini verir. Araştırmaya dayanarak, gruplar öğrencilere sunacakları bir poster oluşturmali ve posterlerinin sunumunun sonunda diğer öğrencilere soracakları soruları hazırlamalıdır. Öğretmen ayrıca her gruba literatürün, web sitelerinin ve posterin düzeninin seçimi konusunda rehberlik eder. Ayrıca araştırma konularını da belirler:
 1. Hipokrat – Antik dünyanın en ünlü hekimi;
 2. Herodot – Tarihin babası
 3. Antik dünyanın en ünlü matematikçileri (Öklid, Tales, Arşimet ve Pisagor)
 4. İskenderiye – Helenistik bilimin merkezi

Gruplar panelleri sunar ve ardından listelenen başarıların ve bilim insanlarının bilimin gelişimindeki etkisi hakkında bir tartışma yapılır. Tahtada en önemli bilgilerin, kavramların ve başarıların girildiği bir zihin haritası oluşturulur.
- Öğretmen, bir sunum aracılığıyla öğrencileri antik Yunan edebiyatı ve tiyatronun Yunanlıların hayatındaki rolüyle tanıştırır. Daha sonra öğrenciler gruplara (rastgele) ayrılır ve her grup en kısa sürede bir araya getirmeleri gereken bir bulmaca alır (antik tiyatrolardan görüntüler, tanrı Dionysos, komik ve trajik bir maske, ilham perileri Thalia ve Melpomene, Sofokles, Euripides, Aristophanes, Plautus). Öğretmen tiyatronun bölümlerini açıklar ve öğrencilere sorular sorar:
 1. Makedonya'da antik tiyatrolar nerede korunmuştur?
 2. Bunlar nasıl benzerdir ve günümüz tiyatroları antik tiyatrolardan nasıl farklıdır?
 3. Bir drama gösterisine (trajedi veya komedi) katıldınız mı ve izlenimleriniz nelerdir).
- Öğretmen, filozofların retorik tartışmalar için bir araya geldiği antik Agora'yı simgeleyen bir daire oluşturur. Öğretmen öğrencilere Sokrates, Platon ve Aristoteles'in yaşamlarını ve öğretilerini (bir sunum ve ünlü alıntılar aracılığıyla) tanıttıktan sonra, bir rol yapma oyunu başlar. Tüm öğrenciler sandalyelerde daire şeklinde otururlar. Öğrenciler, her grubun "öğretmenin" fikirlerini ve inançlarını savunduğu kısa bir tartışma için "felsefi okullara" - Sokratesçiler, Platoncular ve Aristotelesçiler - ayrılır. Öğrenci, argümanını sunmak, yani ilgili filozofun öğretilerini sunmak için Agora'nın ortasında durduğunda, daha fazla özgünlük için omzuna beyaz bir bez atabilir.
- Öğretmen, tapınaklara (Parthenon ve Erechtheion), heykellere, kabartma süslemelere ve mitolojik sahneler içeren resimlere özel vurgu yaparak Akropolis'in 3 boyutlu bir görünümünü gösterir. Daha sonra öğrencilerle konuşur ve onlara sorular sorar:

1. Akropolis'te inşa edilen en önemli yapılar hangileridir?
2. Athena heykelini yapan ve tepedeki inşaat faaliyetlerini denetleyen sanatçının adı neydi?
3. Heykeltıraş Phidias'ın diğer ünlü eserlerini adlandırabilir misiniz?

Birlikte, sanatın ve inşaatın antik Yunanlıların yaşamlarındaki rolü ve dünya kültürü ve sanatı üzerindeki etkileri hakkında sonuçlar çıkarıyorlar.

- Öğretmen Balkanların antik kültürel mirası hakkında bir sunum gösterir. En önemli arkeolojik alanları, antik Makedonların, ilirlerin ve Trakyalıların maddi kültürünün kalıntılarını sunar. Kültürel mirasın önemi ve korunması tartışılır. Öğrencilere sınıfta sunulan bilgileri girecekleri karşılaştırmalı bir tablo oluşturma görevi verilir.
- Öğretmen “On İki Olimpos Tanrısı” adlı görsel bir sunum gösterir. Daha sonra öğrencilerle bunların doğasını, rolünü ve sembollerini tartışır. Öğretmen öğrencileri Helen mitolojisindeki kahramanlar ve mitolojik yaratıklarla tanıştır. Öğrencilere sorular sorar ve onları düşünmeye teşvik eder:

1. Antik Yunanlılar tanrılara neden insan formu verdiler?
2. Tanrılar ölümsüz müdür?
3. Kahramanlar ölümsüz müdür? Olimposlular arasında bir kahraman var mıdır?
4. Hangi efsanevi yaratık sizde en büyük etkiyi bıraktı? Neden?

Öğretmen öğrencilere bir tanrı, kahraman veya efsanevi yaratık hakkında bir proje geliştirmek için çiftler halinde çalışmalarını için bir görev verir.

- Gruplara ayrılan öğrenciler, belirli bir mit (Perseus ve Medusa miti, Theseus ve Minotaur miti veya Prometheus miti, altın elma miti) içeren bir kağıt parçası çizerler. Grup içinde miti analiz ederler ve aşağıdaki soruları yanıtlarlar:
 1. Mitte tanrıların veya diğer doğaüstü varlıkların rolü nedir?
 2. Tanrılar, mitolojik olaylarda insanların hatalarına karşı neden acımasızdı?
 3. Mit hangi olumlu nitelikleri vurgular?

Her grup "kendi" mitleri için yanıtlar sunar. Sonunda, ortak bir tartışmada, mitlerin Antik Yunan'daki insanların inançlarını ve değerlerini oluşturmadaki rolü hakkında sonuçlar çıkarılır. [Ek etkinlik: mitlerin öğrenciler tarafından canlandırılması.]

Konu: ESKİ ROMA

Toplam: 16 ders saati

Öğrenme kazanımları

Öğrenci şunları yapabilecektir:

1. Antik çağlarda Roma devletinin, devlet örgütlenmesinin ve devlet yönetiminin oluşumunu ve genişlemesini açıklar;
2. Roma'nın Balkanlar, Afrika, Avrupa ve Asya'daki toprak genişlemesi için verdiği savaşları açıklar;
3. Antik Roma'nın sosyal örgütlenmesini, ekonomik ve günlük yaşamını karşılaştırır ve açıklar;

4. Antik Romalıların kültürel, bilimsel ve teknolojik başarılarını tanımlar ve bunların modern toplum üzerindeki etkilerini tanıır;
 5. Roma İmparatorluğu'nun İliya, Makedonya ve Trakya'daki Roma eyaletlerindeki insanların yaşamları üzerindeki etkisini açıklar;
 6. Romalıların inançlarını ve dinlerini açıklar ve karşılaştırır;
 7. Hristiyanlığın ortaya çıkışını ve yayılmasını ve insanların yaşamları üzerindeki etkisini açıklar.
 Öğrenciler şunları geliştirecektir:
 1. Dünya kültürel mirasının bir parçası olarak Roma İmparatorluğu'nun kültürel mirasına saygı geliştirin.

İçerikler (ve kavramlar):	Değerlendirme Standartları:
Antik Roma'nın başlangıcı (Etrüskler, Latinler, Romulus, Remus, krallar, patrisyenler, plebler, köleler)	- Tarihi bir haritada Roma şehrinin coğrafi konumunu belirler; - Roma'nın ne zaman kurulduğunu belirtir ve efsaneye göre nasıl kurulduğunu anlatır; - Krallar döneminde Roma'nın devlet örgütlenmesini anlatır;
Roma Cumhuriyeti (magistratlar, konsüller, Senato, halk meclisleri, Forum, eyalet)	- Cumhuriyet kavramını açıklar ve krallık ile Roma cumhuriyeti arasındaki temel farkları sıralar; - Roma Cumhuriyeti'nin devlet ve toplumsal örgütlenmesini açıklar; - Başlıca Roma memurlarını adlandırır ve yetkilerini bilir; - Cumhuriyetteki iç mücadeleleri, Gracchi kardeşlerin reformlarını ve Spartacus ayaklanmasını açıklar.
Romalıların Savaşları (Ieyon, Kartaca, Pön Savaşları, Hannibal, Galya, zafer, Roma-İliya Savaşları, Roma-Makedonya Savaşları, Agron, Teuta, Philip V, Perseus, Kynoscephalae, Pydna)	- Roma'nın savaş yoluyla genişlemesinin kronolojisini ve aşamalarını anlar; - Roma ordusunu tanımlar; - Roma'nın savaş yoluyla genişlemesinin aşamalarını listeler; - Roma devletinin yükselişini ve genişlemesini açıklar; - Balkan Yarımadası'nın eyaletlere bölünmesini açıklar.
İmparatorlar Çağı (imparator, Sezar, Augustus, hanedanlar, Nero, Trajan, Hadrian, Diocletian, Konstantin, Theodosius, eyaletler, principate, dominion)	- Roma'nın Cumhuriyetten İmparatorluğa dönüşümünü açıklar; - En önemli Roma imparatorlarını, özelliklerini ve başlıca başarılarını listeler; - Principate ve dominion kavramlarını açıklar ve karşılaştırır.
Batı İmparatorluğunun Çöküşü (Hunlar, Cermenler, barbar istilaları, göçler, Attila, Vandallar, Vizigotlar, Aetius, Alaric, Romulus Augustulus)	- Batı Roma İmparatorluğu'nun gerilemesinin ve çöküşünün nedenlerini sıralar; - Barbar saldırılarını Asya'dan Avrupa'ya daha büyük bir kabile ve halk hareketinin parçası olarak anlar.
Antik Romalıların hayatı (patrisyenler, plebler, köleler, gladyatörler, amfiteyatro, Circus Maximus, toga, stola, pala,	- Roma devletindeki sosyal grupları tanımlar; - Köleliğin Roma ekonomisi için önemini anlar;

aile, cins, ailenin babası, insula, el sanatları, ticaret, denizcilik)	• Roma İmparatorluğu'ndaki insanların günlük yaşamını (yemek, giyim, müzik, eğlence, aile) tanımlar; • Roma'daki nüfusun çeşitli ekonomik faaliyetlerini listeler ve bunların insanların ve devletin yaşamları üzerindeki etkilerini açıklar.
• Roma bilimi ve teknolojisi (çimento, kemer, kubbe, amfityatro, Kolezyum, Pantheon, hamamlar, su kemeri, insula, balista, mancınık)	• Romalıların tarih, felsefe, tıp, coğrafya ve Roma hukukunun gelişimindeki rolünü açıklar; • Romalıların inşaat teknolojisine ve yapı malzemelerine katkılarını listeler; • Belirli Roma bina tiplerini listeler; • Romalıların silahlarını ve askeri teçhizatını bilir ve açıklar.
• Roma kültürü ve mirası (komedi, Plautus, lirik şiir, Catullus, Virgil, Cicero, Forum, Via Egnatia, Kolezyum, Herculeum, Pompeii, freskler, mozaik, portre, büst)	• En önemli Roma edebi türlerini ve bunların en belirgin temsilcilerini listeler; • Resim, heykel ve mozaikte Roma başarılarını anlatır; • Balkanlar'da korunmuş Roma kültürü izlerini tanır; • Makedonya Cumhuriyeti'ndeki antik kentlerin en önemli arkeolojik alanlarını listeler ve bunların tarihi ve coğrafi haritadaki yerlerini belirler; • Balkan halklarının ortak kültürel mirası olarak antik arkeolojik alanların önemini açıklar;
• Antik Romalıların inançları (Roma panteonu, Jüpiter, Juno, Mars, Venüs, Neptün, tapınaklar, aile tanrıları, rahiplik, rahiplik tarikatları, Vesta bakireleri)	• Roma tanrı ve tanrıçalarının adlarını ve rollerini listeler; • Roma mitolojisinin insanların hayatları üzerindeki etkisini açıklar; • Roma tanrılarını Yunan eşdeğerleriyle ilişkilendirir ve benzerlikleri ve farklılıkları belirler.
• Hristiyanlığın Doğuşu (İbraniler, Tevrat, politeizm, monoteizm, İsa, Hristiyanlık, havariler, Eski Ahit, Yeni Ahit, katakomplar, Hristiyan toplulukları)	• İbranice dininin ilk tek tanrılı din ve Hristiyanlık ile İslam'ın kaynağı olarak önemini kabul eder; • Hristiyanlığın ortaya çıkışını ve ilk yayılımını anlatır; • Hristiyanlığın Roma İmparatorluğu'nda kademeli olarak kabul edilmesini, Hristiyanlara yönelik zulmü ve devlet dini olarak kabul edilmesini anlatır; • Balkan halklarının Hristiyanlaşma sürecini anlar.
Etkinlik örnekleri • Öğretmen, öğrencilere Appennin Yarımadası'nın doğal-coğrafi özelliklerini (nehirler, denizler, dağlar, yarımadalar) gösteren bir harita sunar. Öğrencilerle yapılan sohbet aracılığıyla bu bölgedeki doğal koşullar, nüfus ve insanların geçim kaynakları hakkında açıklamalar yapılır. Daha sonra öğrencilere yarımadaı iskan eden kabilelerin isimlerinin yazılı olduğu kağıtlar dağıtılır ve bu isimleri haritaya yapıştırmaı istenir. Öğretmen, Romulus ve Remus efsanesi ile Roma şehrinin kuruluşunu anlatan bir video izletir. Öğrencilerle efsanenin gerçekliğı üzerine konuşur, Titus Livius'tan yazılı kaynaklar okur ve şehrin kuruluşuyla ilgili kalıntılar (surlar, tapınak, Forum, Etrüsk kralları) gösterir. Tahtaya bir Venn diyagramı çizilir ve efsane ile bilimsel veriler karşılaştırılır.	

• Tahtaya bir zaman çizelgesi çizilir ve Roma'nın cumhuriyet olduğu dönem belirlenir. Öğrenciler, Roma Cumhuriyeti'ndeki yönetici organları (konsüller, Senato, meclisler, toplumun patriciler, plebler ve köleler olarak ayrılması) açıklayan bir sunumu izlerler. Gruplara ayrılan öğrencilere şu görevler verilir: 1. Roma Cumhuriyeti dönemindeki devlet yapısına dair bir tablo hazırlamak; 2. Roma devletindeki toplumsal katmanlara dair bir piramit çizmek. Öğretmen, öğrencilere şu soruları yöneltir ve öğrenciler tablo ve piramitteki bilgileri kullanarak cevap verir.

1. Cumhuriyette en yüksek mevki kimdeydi ve rolleri neydi?
2. Konsoloslara danışmanlık yapan, devlet işlerine karar veren ve kriz durumlarında diktatörleri kim atamıştır?
3. Ulusal Meclis hangi rolü oynadı?
4. Diktatörler ne sıklıkla ilan edildi ve Roma'daki rolleri neydi?
5. Roma toplumunun katmanları nelerdi?

• Her öğrenci, plebler grubuna ve patriciler grubuna atanacak bir kağıt parçası çeker. [Sınıfın büyüklüğüne bağlı olarak, birden fazla pleb ve patrisyen grubu oluşturulabilir.] Her grup "kendi" sosyal grubunu araştırır ve grubun şu özelliklerini (metin ve resimlerle) açıklayan bir poster hazırlar: toplumdaki yer ve güç, meslekler ve mülk/servet. Öğrenciler posterlerini sunmadan önce, öğretmen Roma Cumhuriyeti'nde kölelerin ayrı bir sosyal grup olarak özelliklerini sunar. Pleb ve patrisyenler hakkındaki sunumlardan sonra, açık bir tartışma yoluyla analiz edilen özellikler açısından karşılaştırılırlar.

• Öğrenciler iki gruba ayrılır: magistralar ve senatörler. Magistralar grubundaki her öğrenci, konsül, praetor, aedile veya censor gibi erken Cumhuriyet'teki belirli bir rolü araştırmalı ve sunmalıdır. Senato'ya önerecekleri önemli bir siyasi karar almakla görevlendirilirler. Senatörler grubu, önerilen yasaları gözden geçirmek ve bunları kabul edip etmemeye karar vermekle görevlendirilir. Tartışmadan sonra, yasaları kabul etmek için bir oylama yapılır ve öğretmen Roma'da gerçekleşen temel siyasi süreçleri özetler ve açıklar.

• Öğrenciler gruplara ayrılır ve her grup bir Roma eyaletinden sorumludur. Gruplar, eyaletlerindeki yaşamı ve eyaletlerinin imparatorluğun diğer bölgeleriyle ilişkilerini araştırır. Cevaplamaları gereken temel sorular şunlardır:

1. Eyaletlerinde Roma yönetimi nasıl uygulanmaktadır (yönetim, altyapı, binalar, vergiler);
2. Eyaletleri için hangi doğal kaynaklar veya zenginlik önemlidir ve bunlar İmparatorluğun ekonomisini nasıl etkiler. Her grup imparatora (öğretmene) bir elçi gönderir ve elçi Roma yönetiminin tüm olumlu ve olumsuz yönlerini sunar. İmparator vergilerini azaltabilir veya artırabilir ve en iyi argümanlara sahip olan eyalet veya grup kazanır ve böylece vergiden muaf olmayı başarır.

• Çiftler halindeki öğrenciler, üç Pön Savaşı ile ilgili sorular ve görevler içeren üç tablo alırlar. Öğrenciler araştırma yaparken ve tabloları doldururken, öğretmen bunları tahtaya çizer. Daha sonra öğrenciler tablolardaki görevleri karşılaştırır ve eşleştirir ve sunar. Öğretmen tablolardaki cevapları tahtaya yazar ve her iki tarafın zaferlerini ve yenilgilerini açıklar (Cannae, Zama savaşları, Hannibal'in seferi, Kartaca kuşatması ve Roma generali Scipio'nun rolü). Tartışma yoluyla, Pön Savaşları'nın nedenleri ve sonuçları hakkında birlikte sonuçlar çıkarılırlar (Roma, Batı Akdeniz'in efendisi olur). Öğretmen tahtaya "Yenilenlerin vay haline" Roma atasözünü yazar ve öğrencilerden bunu Kartaca'nın kaderi bağlamında açıklamalarını ister.

- Öğrenciler, Roma'da köle olarak gladyatörler, Kolezyum'da gladyatörler arasındaki dövüşler, Spartacus'un kökeni, Spartacus ayaklanması (kimler katıldı, sebep neydi ve kime karşı düzenlendi) hakkında açıklama yapan bir sunumu izlerler. Sunumdan sonra, öğrenciler gruplara ayrılarak Spartacus'un hayatını ve mücadelesini anlatan bir çizgi roman (en az 10 sahne) tasarlar ve çizerler. Bunu yaparken farklı kaynaklardan materyaller kullanabilirler. Her grup çizgi romanını sunduktan sonra, Spartacus'un ezilenlerin özgürlük mücadelesinde bir lider olarak ve adaletsizliğe karşı direnişin bir sembolü olarak rolünü açıklayan bir tartışma yapılır.
- Öğretmen, bir sunum aracılığıyla Gaius Julius Caesar'ın kim olduğunu ve neden Roma tarihinin en önemli figürlerinden biri olduğunu açıklar. Askeri başarılarını, ömür boyu diktatör olarak seçilmesini, yoksullara karşı tutumunu ve hayatını kaybetme şeklini sıralar. Öğrenciler Sezaristler, Sezar karşıtları ve "tarafsız Romalılar" olarak ayrılır. Bu etkinlik bireysel olarak, çiftler halinde veya gruplar halinde gerçekleştirilebilir. Sezaristler, Sezar'ın katkılarını askeri, ekonomik, sosyal, yasal ve kültürel bir bakış açısıyla inceleyeceklerdir. Sezar karşıtları, rakiplerine, siyasi entrikalarına ve Senato ile olan ilişkisine ve ayrıca "şiddet içeren yönetimi" olasılığına odaklanacaktır. Tartışmaya doğrudan dahil olmayan öğrenciler "tarafsızları" temsil edecektir. Görevleri, dikkatlice dinlemek ve her iki gruba da sorular sormak olacaktır. Hangi grubun daha ikna edici olduğunu ve Sezar'ın iktidarda kalıp kalmaması gerektiği konusunda ne düşündüklerini değerlendirmeleri gerekecektir.
- Öğrenciler beş gruba ayrılır ve her grup Roma İmparatorluğu'ndaki insanların günlük yaşamının bir yönünü araştırır: yemek, giyim, müzik, eğlence, aile. Amaç, tüm grupların birlikte büyük bir poster hazırlaması, her yönün grupların internette bulduğu resimlerle tasvir edilmesi, bunları yazdırması, kesmesi ve uygun başlıklar altında büyük bir poster panosuna yapıştırması ve hem zenginleri hem de fakirleri, erkekleri, kadınları ve çocukları göstermeye dikkat etmesidir. Daha sonra, her grup resimleri üzerinde çalıştıkları günlük yaşam yönünü tanımlamak için kullanır. Sonunda, açık bir tartışmada, Roma İmparatorluğu'ndaki insanların günlük yaşamının, ait oldukları sosyal gruba bağlı olarak büyük ölçüde değiştiği sonucuna birlikte varırlar.
- Öğrenciler Roma İmparatorluğu'nun çöküşüyle ilgili bir sunumu takip eder. Öğretmen iki sütunlu bir tablo çizer: İmparatorluğun çöküşünün nedenleri ve çöküşün sonuçları. Öğrenciler tabloyu defterlerine çizer ve sunumdaki verileri girer. Öğrencilere çiftler halinde bir harita verilir ve üzerinde işaretlemeleri gerekenler şunlardır: Roma İmparatorluğu'na saldıran rotalar ve "barbar" kabileler; Doğu ve Batı Roma İmparatorlukları ile başkentleri arasındaki sınır çizgisi; İmparatorluğun her iki bölümüne ait olan topraklar. Öğrenciler tahtadaki bir zaman çizelgesinde İmparatorluğun çöküş dönemindeki önemli olayları işaretlerler: 1. Büyük Halk Göçü'nün başlangıcı; 2. Vizigotlar ve Vandalların Roma'ya saldırıları; 3. İmparator I. Theodosius tarafından İmparatorluğun bölünmesi; 4. Batı Roma İmparatorluğu'nun çöküşü. İmparatorluğun çöküşünün sonuçları ve Avrupa tarihi üzerindeki etkisi hakkında bir tartışma gelişir.
- Öğretmen, devlet kurumlarının binalarına (arşiv, curia, hapishane), tapınaklara, bazilikalara, zafer taklarına, rostralara, heykellere, kabartma dekorasyonlara özel vurgu yaparak Roma Forumu'nun 3B görünümünü gösterir. Ardından öğrencilerle konuşur ve onlara sorular sorar:
 1. Forum'da inşa edilen en önemli binalar hangileridir?
 2. Hangi yapılar Roma mimarisinin ayırt edici özelliğidir?
 3. Romalılar neden su kemerleri inşa ettiler?1
 4. Zafer kemerlerinin Roma inşaatındaki rolü neydi?

5. Kamusal hamamları (thermae) kimler kullanabilirdi ve amaçları neydi?

Birlikte, sanatın ve inşaatın Romalıların yaşamındaki rolü ve dünya kültürü ve sanatı üzerindeki etkileri hakkında sonuçlar çıkarıyorlar.

- 3-4 kişilik gruplara ayrılan öğrenciler, Yunan ve Roma tanrıları ve tanrıçalarıyla oyun kartları yaparlar - her karta bir tanrı/tanrıçanın adını yazarlar ve internetten alınan resimlere göre onun bir resmini çizerler ve her tanrı/tanrıçanın rolünü hatırlamaları gerekir. Ek bir kart Pantheon'u temsil eder. Daha sonra, kartlar grup üyeleri arasında rastgele dağıtılır ve içlerinden biri birbirlerinden bir kart çeker - her seferinde bir Yunan ve Roma tanrısı/tanrıçasını eşleştirdiklerinde, eşleştirilmiş kartları masaya koyarlar. Oyun herkes eşleşene kadar devam eder ve Pantheon'lu kartta kalan kişi kazanır. Her grup çiftleri bir kağıt parçasına yapıştırır ve her çift için tanrıların/tanrıçaların rolünü yazar. Sunum sırasında Güneş Sistemi'ndeki gezegenlerin adlarıyla bir benzetme yaparlar. Son olarak öğretmen, tanrılara olan inançların kurbanlar sunarak, tanrıların onuruna tapınaklar ve türbeler inşa ederek ritüelleri ve törenleri etkilediği sonucuna varmak için açık bir tartışmada sorular sorar ve bunun tanrıları memnun ettiği ve onların lütfunu kazandığı düşünülür.
- Öğrenciler Hristiyan misyonerler ve pagan rahipler olarak ikiye ayrılır. Misyonerler Hristiyan öğretilerini ve katakomplara boyanmış kriptosembollerin anlamlarını araştıracaklardır. Rahipler Roma'daki Pantheon'u keşfedeceklerdir. Araştırmadan sonra öğrenciler grupların argümanlarını İmparator'a (öğretmen) sunacakları bir tartışma düzenleyeceklerdir. Tartışmada misyonerler Hristiyan inancının getirdiği ahlaki ve adaleti savunurken, pagan rahipler geleneğin önemini ve Roma tanrıları ile dini ayinlerin sunduğu istikrarı vurgulayacaklardır.
- Proje etkinliği: Antik Roma'da kültür ve bilim: Etkinliğin amacı internet araştırması yoluyla bir multimedya sunumu oluşturmaktır. Sunum için veriler öğrenciler tarafından (gruplara ayrılarak) birkaç ardışık ders boyunca toplanır. Her dersin sonunda öğretmen metni yazar ve öğrencilerin önerilerine göre sunum slaytlarına çizimler ekler. Dersler şunları kapsar:
 1. ders: Latin dili ve Latince yazılmış en önemli edebi eserler. Çeşitli bilimsel disiplinlerde Latin dilinin varlığı.
 2. ders: Mimarlık ve sanattaki başlıca başarılar. İnşaat ve askeri teknolojideki başlıca başarılar. Matematik ve tıp alanındaki başlıca başarılar.
 3. ders: Roma hukukunun ilkeleri ve yasalar üzerindeki etkisi. Roma hukukunun ve insanların günlük yaşamının etkisi
 4. ders: Sunum gösterilir ve Roma kültürü ve biliminin modern kültür ve bilime katkısı hakkında bir tartışma yapılır.Son derste, öğrencilerin kendi seçtikleri bir "toga giyecekleri", yani omuzlarına bir bez atacakları ve antik Roma'daki yaşamı simüle eden çeşitli etkinliklere katılacakları bir Roma günü düzenlenebilir:
 - (1) Roma villaları ve insulae modellerinin sergilenmesi;
 - (2) Roma sanatından esinlenen mozaiklerin sergilenmesi;
 - (3) Geleneksel Roma yemeklerinin tadına bakılması;
 - (4) Öğrenciler arasında Latince terimler içeren mektup alışverişi;

(5) Kısa bir Roma draması performansı;

(6) "Madencilik madeni paraları", yani kendi madeni paralarını tasarlama;

(7) Terni Lapilli, Tabula, Ludus Latrunculorum gibi Roma oyunları oynama;

Öğrenciler ayrıca Roma hakkında gerçekleri içeren bir "Ansiklopedi" oluşturabilir ve buna etkinliğin fotoğraflarını ekleyebilirler.

- Öğrenciler, Balkanlar'daki Roma yönetimi sırasında yaşam tarzı üzerinde Roma kültürünün etkisine ilişkin bir sunumu izlerler. Sunumda şunlar vurgulanır: (1) Farklı bölgeler arasında iletişimi ve kültürel ve ekonomik değişimi sağlayan yolların, köprülerin ve su kemerlerinin inşası, (2) Roma mimarisi tarzında tapınakların, tiyatroların ve diğer kamu binalarının inşası, Roma kültürünün, sanatının ve dininin yayılmasına katkıda bulunmuştur. Gruplara ayrılan öğrenciler, Via Egnatia/Via Ignatija, Apollonia, Butrint, Skupi, Stobi, Seuthopolis, Heraclea, Trebenishte ve Naissus'u araştırır, bunları haritada bulur ve her bir sitedeki hangi eserlerin ve arkeolojik kalıntıların (silahlar, çanak çömlek, sikkeler, binalar) antik etkiyi gösterdiğini belirler. Grupların çalışmalarının sunumunun ardından, açık tartışma yoluyla Balkanlar'daki antik kentlerin askeri-idari ve kültürel merkezler olarak önemi anlatılacak ve özellikle Balkan halklarının ortak kültürel mirası olarak antik arkeolojik alanların önemi vurgulanacaktır.

COĞRAFYA

Konu: COĞRAFİ ALANDA ORİYENTASYON	
Toplam: 14 ders saati	
Öğrenme kazanımları	
Öğrenci şunları yapabilecektir:	
1. Belirli durumlarda bir küre, coğrafi harita, paralellikler, meridyenler, izohippus ve kartografik semboller kullanın;	
2. Belirli bir yerin enlem ve boylamını belirleyin ve coğrafi harita kullanarak doğada mesafeyi hesaplamak için bir ölçek kullanın;	
3. Uzayda yönlendirme yollarını açıklayın ve bazılarını pratikte uygulayın;	
4. Yerel/yerel saati, bölge saatini, dünya saatini, saat dilimlerini açıklayın ve farklı bir saat dilimine ait yerlerin/şehirlerin bölge saatini belirleyin.	
İçerikler (ve kavramlar):	Değerlendirme Standartları:
• Küre ve haritada dünya • Ölçek (küre, coğrafi harita, coğrafi atlas, ölçek, sayısal ölçek, grafik ölçek, büyük ölçekli haritalar, orta ölçekli haritalar, küçük ölçekli haritalar, topoğrafik haritalar, tematik haritalar, kartografik izdüşümler, paralellikler, meridyenler, coğrafi/kartografik ızgara, eş yükseklikler, kartografik semboller)	• Dünya'yı tasvir etmek için bir küre ve coğrafi bir harita modelini kullanır. • Harita ölçeğinin anlamını açıklar; • Bir haritada ölçülen iki nokta arasındaki doğadaki mesafeyi bir ölçek (sayısal ve grafiksel) kullanarak hesaplar; • Coğrafi harita türlerini ölçek büyüklüğüne (büyük ölçekli, orta ölçekli ve küçük ölçekli) ve içeriğe (coğrafi, topoğrafik ve tematik) göre sınıflandırır; • Paralellerin, meridyenlerin, izohippusların ve kartografik sembollerin anlamını açıklar ve bunları belirli durumlarda kullanır.
• Enlem ve boylam (enlem, boylam)	• Enlem ve boylamın anlamını açıklar. • Bir harita ve küre kullanarak belirli bir yerin enlem ve boylamını belirler.
• Uzayda yönelim (yönlendirme, pusula)	• Alet kullanmadan ana yönleri doğru bir şekilde belirler (gök cisimlerine, dini objelere ve diğer olaylara, bitkilere ve nesnelere göre); • Uzayda coğrafi yönelim için pusula veya mobil uygulama kullanır.
• Zaman dilimleri (gün, hafta, ay, yıl, yerel saat, saat dilimi, dünya saati, tarih aralığı, saat dilimleri)	• Dünya'nın dönüşü ile bir günün süresi ve Dünya'nın dönüşü ile bir yılın süresi arasında bağlantı kurar; • Yerel/yerel saat, bölge saati ve dünya saati arasında ayırım yapar; • Dünya'daki zaman dilimlerinin düzenini ve sayısını açıklar ve Dünya'daki zaman dilimlerinin bir haritasını yorumlar; • Zaman dilimlerinin bir haritasını kullanarak belirli bir konumdaki zaman dilimini belirler.
Etkinlik örnekleri:	

- Öğrenciler küçük gruplar/çiftler halinde, ansiklopediler ve/veya internet kullanarak, coğrafi bir harita ve bir küre araştırırlar. Farklı harita türlerini (planlar, topografik, politik, ekonomik, vb.) incelerler ve bunları ölçek ve içerik büyüklüğüne göre sınıflandırırlar. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve diğer gruplara sunar;
- Öğrenciler küçük gruplar/çiftler halinde, ansiklopediler ve/veya internet kullanarak, kartografik semboller ve eşyükselti çizgileri araştırırlar; Her grup kısa bir sunum hazırlar ve sonunda hep birlikte coğrafi bir haritada kartografik sembollerin ve eşyükselti çizgilerinin pratik uygulaması hakkında bir tartışmaya öncülük ederler;
- Öğrenci, bağımsız olarak bir haritada, belirli bir yer için enlem ve boylamı belirler;
- Öğrenciler küçük gruplar/çiftler halinde, bir ölçek kullanarak, doğadaki belirli bir mesafenin bir haritada ölçülen aynı mesafeye kıyasla ne kadar olduğunu belirlerler. Her grup elde edilen sonuçları sunar;
- Öğrenci, grafiksel bir ölçek kullanarak bir haritadaki iki nokta arasındaki mesafeyi bağımsız olarak belirler;
- Küçük gruplar/çiftler halindeki öğrenciler, sınıflarının planını verilen bir ölçekte çizer;
- Küçük gruplar/çiftler halindeki öğrenciler, ansiklopediler ve/veya internet kullanarak, haritasız arazi yönelimi ve haritalı arazi yönelimi hakkında araştırma yapar. Her grup araştırmalarını diğerlerine sunar ve ardından coğrafi yönelim yöntemlerinden bazılarını pratik olarak gösterir;
- Her öğrenci, sınıfta veya doğada, bir pusula kullanarak coğrafi yönelimi gösterir;
- Küçük gruplar/çiftler halindeki öğrenciler, bir harita kullanarak, farklı bir zaman dilimine ait yerlerin/şehirlerin zaman dilimini belirler. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve sonunda herkes zaman dilimlerinin düzenlenmesi hakkında bir tartışmaya öncülük eder.

KONU: AKDENİZ ÜLKELERİNİN COĞRAFYASI

Toplam: 22 ders saati

Öğrenme kazanımları

Öğrenci şunları yapabilecektir:

1. Akdeniz ülkelerinin coğrafi konumunu, bölgesel genel görünümünü ve başkentlerini açıklar ve bunları coğrafi haritada gösterir;
2. Akdeniz bölgesinin doğal-coğrafi özelliklerini açıklar: rölyef, iklim, hidrografi, flora ve fauna;
3. Akdeniz ülkelerinin sosyo-coğrafi özelliklerini açıklar: nüfus büyüklüğü, temsil edilen diller, dinler ve diğer kültürel özellikler;
4. Akdeniz bölgesinde en çok temsil edilen ekonomik faaliyetleri listeler ve coğrafi haritada bölgedeki en büyük sanayi merkezlerini ve en önemli turistik yerleri gösterir.

İçerikler (ve kavramlar):	Değerlendirme Standartları:
• Akdeniz ülkelerinin coğrafi konumu ve bölgesel genel görünümü (Akdeniz ülkeleri, Akdeniz, marjinal denizler)	• Akdeniz ülkelerini, Akdeniz'e veya onun kenar denizlerinden birine komşu veya yakın olan ve üç kıtanın (Avrupa, Afrika ve Asya) bir parçası olan ülkeler olarak tanımlar ve bunları coğrafi bir haritada gösterir;

	• Akdeniz ülkelerinin dünyada neden elverişli bir coğrafi konuma sahip olduğunu açıklar; • Tüm Akdeniz ülkelerini ve başkentlerini adlandırır ve bunları coğrafi bir haritada gösterir; • Antik medeniyetlerin topraklarına uzanan modern Akdeniz ülkelerini listeler ve bunları coğrafi bir haritada gösterir.
• Akdeniz ülkelerinin doğal ve coğrafi özellikleri (ovalar, Panoniyen, Lombard, Eflak, Endülüs, Aragon, dağlar, Pireneler, Alpler, Apeninler, Dinaritler, Atlas, Tabor, çöller, Sahra, Libya Çölü, Suriye Çölü, iklim, iklim tipleri, drenaj alanı, nehirler, Ebro, Rhone, Po, Tuna, Dinyester, Dinyeper, Don, Nil, Akdeniz, Ligurya Denizi, Tiren Denizi, Adriyatik Denizi, İyon Denizi, Ege Denizi, Marmara Denizi, Karadeniz, Azak Denizi, Levant Denizi, adalar, Sicilya, Sardunya, Korsika, Girit, Balear Adaları, yarımadalar, İber Yarımadası, Balkan Yarımadası, Apenin Yarımadası, Küçük Asya, Tunus Yarımadası, Barca Yarımadası, körfezler (Lyon, Ceneviz, Selanik, Antalya, Sidra) boğazlar (Cebelitarık Boğazı, Çanakkale Boğazı, İstanbul Boğazı, Kerç Boğazı, Süveyş Kanalı), turunçgiller, üzüm, zeytin.	• Akdeniz bölgesindeki en karakteristik rölyef birimlerini (ovalar, dağlar ve çöller) adlandırır, uzandıkları ülkeleri adlandırır ve bunları coğrafi haritada gösterir; • Uzandığı termal kuşakları ve Akdeniz bölgesinde baskın olarak hangi iklim tiplerinin temsil edildiğini listeler ve özelliklerini açıklar; • Akdeniz'in drenaj alanını tanımlar, içine akan en büyük nehirleri, hangi ülkelere geçtiklerini ve bunları coğrafi haritada gösterir; • Akdeniz'i tanımlar ve kenar denizlerini listeler ve bunları coğrafi haritada gösterir; • Akdeniz'deki en büyük adaları, yarımadaları ve koyları ve hangi ülkelere ait olduklarını listeler; • Akdeniz bölgesindeki en önemli boğazları, bu boğazları hangi denizlerin birbirine bağladığını ve bunları coğrafi haritada gösterir; • Akdeniz bölgesinin bitki ve hayvan yaşamının tipik temsilcilerini listeler ve bunların dağılımını ve bu bölge için önemini açıklar.
• Akdeniz ülkelerinin sosyo-coğrafi özellikleri (nüfus, nüfus yoğunluğu, dinler, Hristiyanlık, İslam, Yahudilik, şehirler, limanlar, Barselona, Marsilya, Roma, Napoli, Atina, İstanbul, İzmir, Beyrut, Tel Aviv, Cezayir, Tunus, Trablus, İskenderiye)	• Akdeniz ülkelerinde yaşayan toplam nüfusu listeler; • Akdeniz bölgesindeki ülkelerin en büyük şehirlerini ve en büyük limanlarını adlandırır; • Akdeniz bölgesindeki ülkelerin dil, din, yemek, mimari ve müziklerindeki çeşitliliği açıklar, benzerlikleri ve farklılıkları gösteren örnekler verir.
• Akdeniz ülkelerinin ekonomik-coğrafi özellikleri (ekonomik faaliyetler, sanayi merkezleri, turistik yerler)	• Akdeniz bölgesinde en yaygın ekonomik faaliyetlerin hangileri olduğunu (tarım, sanayi, ticaret ve turizm) listeler ve nedenini açıklar; • Akdeniz bölgesinin en büyük sanayi merkezlerini listeler ve bunları coğrafi bir haritada gösterir;

	• Akdeniz kıyısındaki en önemli turistik yerleri açıkla ve bunları coğrafi bir haritada gösterir.
Etkinlik örnekleri: • Küçük gruplara/çiftlere ayrılan öğrenciler, internet ve resimli materyal kullanarak Akdeniz ülkeleri grubuna hangi ülkelerin ait olduğunu, hangi kıtalarda yer aldıklarını, coğrafi konumlarının ne olduğunu ve başkentlerinin ne olduğunu araştırırlar. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve bunu diğer gruplara sunar. Sonunda herkes birlikte bir tartışmaya öncülük eder ve bu ülkelerin elverişli coğrafi konumları hakkında bir sonuca varır. • Küçük gruplara/çiftlere ayrılan öğrenciler, internet ve resimli materyal kullanarak Akdeniz bölgesinin uzandığı termal bölgeleri, iklim tiplerini, bu bölgedeki en karakteristik rölyef birimlerini (ovalar ve dağlar) ve bu bölgenin flora ve faunasının en önemli temsilcilerinin hangileri olduğunu araştırır. Her grup kısa bir sunum hazırlar, bunu diğer gruplara sunar ve coğrafi bir haritada bu bölgedeki en büyük ovaları ve dağları gösterir. • Öğrenciler, Akdeniz'in belirli özelliklerinin tanıtıldığı görsel bir sunumu izlerler. Daha sonra, küçük gruplara/çiftlere ayrılarak, internet ve resimli materyal kullanarak, Akdeniz'in kenar denizlerini ve içine akan büyük nehirleri ve hangi ülkelere geçtiklerini araştırırlar. Her grup kısa bir sunum hazırlar, bunu diğer gruplara sunar ve coğrafi bir haritada gösterir. • Küçük gruplara/çiftlere ayrılan öğrenciler, internet ve resimli materyal kullanarak antik medeniyetlerin topraklarına yayılmış modern Akdeniz ülkelerini araştırırlar. Her grup, belirli bir antik medeniyetin adını, yayıldığı kıtayı ve yayıldığı modern ülkelerin adını listeleyen bir tablo hazırlar. • Küçük gruplara/çiftlere ayrılan öğrenciler, internet ve resimli materyal kullanarak Akdeniz'de bulunan büyük adaları (hangi ülkelere ait olduklarını), yarımadaları (üzerlerinde hangi ülkeler bulunduğunu), körfezleri ve boğazları (hangi denizleri birbirine bağladıklarını) araştırırlar. Her grup bir tablo genel görünümü hazırlar, bunu diğer gruplara sunar ve coğrafi bir haritada gösterir. • Küçük gruplara/çiftlere ayrılan öğrenciler, Akdeniz bölgesinin flora ve faunasının tipik temsilcilerinin metin ve fotoğraflarıyla bir poster oluştururlar. Bir tartışmada, dağılımları tanımlanır ve bölge için önemleri açıklanır. • Küçük gruplara/çiftlere ayrılan öğrenciler, internet ve resimli materyal kullanarak Akdeniz bölgesindeki ülkelerin nüfus büyüklüklerini araştırırlar. Her grup, ülkenin toplam nüfus büyüklüğünü, nüfus yoğunluğunu, hangi dinin temsil edildiğini ve o ülkedeki nüfus büyüklüğüne göre en büyük şehri gösteren bir tablo hazırlar. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve bunu diğer gruplara sunar. Sonunda, hepsi birlikte bir tartışmaya öncülük eder ve tüm Akdeniz bölgesinin toplam nüfus büyüklüğü, en yoğun nüfuslu ülkeler hangileridir, nüfusun dini bağlılığı nedir ve bu bölgedeki en büyük şehirler hangileridir konusunda bir sonuca varırlar ve bunları coğrafi bir haritada gösterirler. • Proje etkinliği: Akdeniz'in çeşitliliği. Öğrenciler üç gruba ayrılır ve her grup iki ülke üzerinde çalışır (1) İtalya ve Türkiye, (2) Yunanistan ve Mısır (3) İsrail ve Fas. Gruplar, "kendi" ülkelerinin dilini, dinini, yemeğini, müziğini ve mimarisini internette araştırır ve bunları karşılaştırdıkları bir multimedya sunumu (resimler, haritalar, video/ses materyali, metin) hazırlar. Her grup "kendi" ülkelerini tüm sınıfa sunar. Son olarak, ortak	

bir tartışma yoluyla, altı ülke de karşılaştırılır (benzerlikleri ve farklılıkları keşfederler), bir tahtada özetlenmiş bir biçimde sunulur ve Akdeniz bölgesinin çeşitliliği hakkında bir sonuca varırlar.

- Küçük gruplara/çiftlere ayrılan öğrenciler, İnternet ve resimli materyal kullanarak Akdeniz Bölgesi ülkelerinde en çok gelişmiş ekonomik faaliyetleri araştırırlar. Her grup kısa bir sunum hazırlar ve bunu diğer gruplara sunar. Sonunda hepsi birlikte bir tartışmaya öncülük eder ve bu ülkelerde hangi ekonomik faaliyetin en yaygın olduğu konusunda bir sonuca varırlar.
- Öğrencilere Akdeniz Bölgesi'ndeki en büyük limanların ve en çekici turistik yerlerin tanıtıldığı görsel bir sunum izlenir. Daha sonra bulundukları ülkenin ekonomik kalkınmasındaki önemleri tartışılır.
- Öğrenciler, seyahat acentesi olarak hareket edecek ve Akdeniz Bölgesi'ndeki turistik yerleri ziyaret etmek için reklam materyali (broşür şeklinde) hazırlamak zorunda olan dört gruba ayrılır. Reklam materyali, belirli bir kıtadaki tüm Akdeniz ülkelerini ziyaret etmek için bir turist turu önermeli, ülkeyi, konuşulan dili, kullanılan para birimini, başkenti ve en önemli kültürel yerleri, geleneksel yemekleri ve iklimi belirtmelidir. Bir grup Afrika'nın Akdeniz ülkeleri, diğeri Asya'nın Akdeniz ülkeleri, üçüncüsü Adriyatik ve İyon Denizi'ne erişimi olan Avrupa'nın Akdeniz ülkeleri ve dördüncüsü Akdeniz'e doğrudan erişimi olan Avrupa'nın geri kalan ülkeleri üzerinde çalışır. Broşürler metin ve resimler içerir. Sonunda broşürleri paylaşırlar ve turist olsalardı en çok nereleri ziyaret etmek istediklerini seçerler.
- Küçük gruplara/çiftlere ayrılan öğrenciler, öğretmenin talimatlarına göre Akdeniz Bölgesi için sessiz haritaları doldururlar (nehirler, dağlar, şehirler).

VATANDAŞLIK EĞİTİMİ

Konu: **DEMOKRASİ VE KANUNLAR**

Toplam: **10 ders saati**

Öğrenme kazanımları:

Öğrenci şunları yapabilecektir:

1. Demokrasi ve demokratik düzenin ne anlama geldiğini açıklar;
2. Yasama, yürütme ve yargı organlarının rolünü açıklar;
3. Hukukun üstünlüğünün unsurlarını ve iyi yönetim ilkelerini listeler;
4. Bu ilkelerin ihlallerini ve suistimallerini tanır.

Öğrenci şu konularda farkındalık geliştirir:

5. Hukukun üstünlüğüne ve yasal bir devletin gelişimine duyulan ihtiyaç hakkında.	
İçerikler (ve kavramlar):	Değerlendirme Standartları:
Demokrasi ve demokratik yönetim (modern demokrasi, Atina demokrasisi, doğrudan ve temsili demokrasi, başkanlık ve parlamenter demokrasi, demokratik seçimler, referandum, oy kullanma hakkı, vatandaşlar)	- Demokrasi kavramını açıklar; - Doğrudan ve temsili demokrasi arasındaki farkı açıklar ve bunların işleyişini açıklar; - Başkanlık ve parlamenter demokrasi arasındaki farkı açıklar ve bunların işleyişini açıklar; - Demokratik seçimlerin yürütülme sürecini açıklar; - Atina demokrasisi ile modern demokrasiler arasındaki farkı açıklar.
Güçler ayrılığı (Anayasa, yasalar, otorite, yasama, yürütme ve yargı organları, Başkan, Meclis, Milletvekilleri, Hükümet, Bakanlar, Mahkemeler, Hakimler, Yolsuzluk)	- Anayasanın devletin işleyişindeki rolünü açıklar; - Güçlerin yasama, yürütme ve yargı olarak bölünmesini açıklar; - Hükümet kurumlarını adlandırır ve bunları yetki ve işlevlerine göre karşılaştırır; - Yasama, yürütme ve yargı organlarının vatandaşların çıkarları doğrultusunda işleyişine dair örnekler verir; - Güç kötüye kullanımı örnekleri verir.
Hukukun Üstünlüğü (yasa önünde eşitlik, yasa önünde hesap verebilirlik, adil ve tarafsız hukuk sistemi, adalete erişim ve şeffaflık)	- Antik çağlardan günümüze yasaların rolünü açıklar; - Hukukun üstünlüğüne ve yasal bir devletin sağlanmasına duyulan ihtiyacı açıklar; - Örnekler aracılığıyla hukukun üstünlüğünün temel unsurlarını açıklar (yasa önünde eşitlik, yasa önünde hesap verebilirlik, adil ve tarafsız bir hukuk sistemi, adalete erişim ve şeffaflık); - Hukukun üstünlüğünün ihlal edildiği durumlara örnekler verir.
İyi yönetim ilkeleri (hesap verebilirlik, şeffaflık, tarafsızlık ve sorumluluk)	- İyi yönetim ilkelerini (hesap verebilirlik, şeffaflık, tarafsızlık ve sorumluluk) örneklerle açıklar; - Kurumların iyi yönetim ilkelerini ihlal ettiği durumlara örnekler verir.
Etkinlik örnekleri: - Açık bir tartışmada, öğrenciler demokrasi teriminden ne anladıklarını ve demokrasinin toplum için neden önemli olduğunu söylerler. Öğretmenin sorduğu sorular aracılığıyla, bir demokraside gücün vatandaşların elinde olduğu sonucuna varılmalıdır. Ardından, öğretmen doğrudan ve temsili demokrasi arasındaki farkları açıklar ve küçük gruplara ayrılan öğrenciler, okullarında ve ülkemizde doğrudan demokrasinin ne zaman uygulandığına (örneğin, bir sınıf başkanı seçerken, yani bir devlet başkanı seçerken) ve temsili demokrasinin ne zaman uygulandığına (örneğin, sınıf başkanının onları okulda diğer organlar önünde temsil ettiği, yani Parlamento üyelerinin vatandaşlar adına karar verdiği) dair örnekler verirler. Gruplar örneklerini sunduktan sonra, doğrudan ve temsili demokrasinin işleyişindeki farkın ne olduğu sonucuna varılması gereken bir tartışma açılır. - Öğretmen, “Başkanlık ve Parlamenter Demokrasi” konusu üzerine bir tartışma düzenler: Öğrenciler dört gruba ayrılır – ikisi başkanlık demokrasisinin avantajını, diğer ikisi ise parlamenter demokrasinin avantajını savunmaya hazırlanmalıdır. Hazırlık sırasında, her iki tür	

demokrasinin avantajlarını ve dezavantajlarını göz önünde bulundurmalı, böylece “kendi”lerinin lehine olanları vurgulayabilirler. Daha sonra, her gruptan bir temsilci tartışmaya katılır ve diğerleri tüm argümanların ileri sürülüp sürülmediğini görmek için onları takip eder. Sonunda, iki tür demokrasi arasındaki farklar özetlenir ve öğretmen, her iki tür demokrasinin de karakteristik özelliği olan dünyadaki ülkelere örnekler verir.

- Öğrenciler, ülkemizin başkanının seçimi için demokratik seçimler yapma sürecindeki adımları anlatan bir sunumu izlerler. Daha sonra, gruplara ayrılarak, bu sürecin adım adım bir sınıf topluluğunun başkanının seçimine nasıl uygulanması gerektiğini açıklarlar. Gruplar sunum yapıp adımlar üzerinde anlaştıktan sonra, bu adımların sınıf topluluklarının başkanının seçimine ne kadar tutarlı bir şekilde uygulandığını tartışır ve eğer uygulanmıyorsa, tutarsız uygulamanın sonuçlarının ne olduğu sonucuna varırlar.
- Gruplara ayrılan öğrenciler, Atina demokrasisi hakkında öğrendiklerine dayanarak modern demokrasilerle karşılaştırmalar yaparlar. Grupların yarısı benzerlikleri, diğer yarısı da farklılıkları listeler. Her grup, teker teker, tahtaya uygun başlık (Benzerlikler veya Farklılıklar) altına bir benzerlik/farklılık yazar, keşfettikleri her şey tekrarlanmadan yazılana kadar. Son olarak, benzerlikler üzerinde çalışan öğrenciler diğer grupların ortaya koyduğu farklılıkları özetler ve benzerlikler üzerinde çalışanlar da tam tersini yapar.
- Öğrenciler gruplara ayrılır ve her grup ülkenin Anayasası'nın bir kopyasını ve Anayasa'nın farklı yönlerini tanımlayan maddelerini listeleyecekleri bir poster (metin ve resimlerle) hazırlama görevini alır, her grup ayrı bir yön üzerinde çalışır, aşağıdaki gibi:

1. grup: Devletin nasıl tanımlandığını ve temel değerlerinin ne olduğunu gösteren Anayasa maddelerini listeler (Temel Belirlemeler'den)
2. grup: İlk 10'dan medeni ve siyasi özgürlükler ve haklarla ilgili 5 madde (tercih ettikleri) listeler (Temel Özgürlükler ve İnsan ve Vatandaş Hakları'ndan)
3. grup: Son 10'dan medeni ve siyasi özgürlükler ve haklarla ilgili 5 madde (tercih ettikleri) listeler (Temel Özgürlükler ve İnsan ve Vatandaş Hakları'ndan)
4. grup: Parlamento, Hükümet ve Cumhurbaşkanı'nın rolünü tanımlayan her bir maddeyi listeler (Devlet Gücünün Teşkilatı'ndan)
5. grup: Yargı ve Savcılığın rolünü tanımlayan her bir maddeyi listeler (Devlet Gücünün Teşkilatı'ndan) eyalet hükümeti).

Posterler tahtaya asılır ve her grup posterini diğerlerine sunar. Sonuçta Anayasanın devletin işleyişindeki rolü tartışılmış ve Anayasanın devletin ilkelerini, yapısını ve işleyişini belirleyen temel bir belge olduğu sonucuna varılmıştır.

- Öğrenciler çiftlere ayrılarak birer kâğıt alır ve her kâğıda YAS (yasama), YÜR (yürütme) ve YAR (yargı) kısaltmalarından biri yazılır. Öğretmen, yasama, yürütme ve yargı erkinin taşıyıcısı olan kurumları ve/veya bunların bireysel yetkilerini/işlevlerini sıralayan cümleleri okur. Her cümle okunduktan sonra çiftler, cümleye atıfta bulunduğunu düşündükleri harfin yazılı olduğu kâğıdı kaldırır ve doğru cevabı duyduktan sonra çiftlerden kaçının doğru cevap verdiğini birlikte belirlerler. Aynı zamanda öğretmen kurumu ve yetkilerini tahtaya Yasama, Yürütme ve Yargı başlıklı üç kutudan birine yazar. Sonunda öğrencilerin yasama, yürütme ve yargı erklerinin vatandaşların çıkarına göre işleyişine ve gücün kötüye kullanıldığı durumlara dair örnekler verdikleri bir tartışma yapılır.

- Öğrenciler beyin fırtınası yoluyla okulun işleyişini sağlayan kuralları işaret ederler. Öğretmen bunları tahtaya yazar ve öğrencilerle birlikte bunları öğretimin organizasyonu, öğrencilerin davranışları, öğretmenlerin davranışları vb. için kurallar halinde gruplandırır. Açık bir tartışmada öğrenciler şu soruları yanıtlar: Kurallar olmasaydı okul nasıl işlerdi? Öğrenciler nasıl davranırdı ve öğretmenler nasıl davranırdı? Öğrenciler okulda ne kadar şey öğrenirdi? Daha sonra öğretmen okuldaki kuralların devletteki yasalara nasıl benzediğini ve okulun işleyişi için kuralların varlığına duyulan ihtiyaç ile devletin işleyişi için yasaların varlığı arasındaki benzerliğin ne olduğunu sorar. Öğrenciler antik medeniyetlerdeki yasaları ve neden çıkarıldığını hatırlar ve öğretmenin hukukun üstünlüğüne ve modern koşullarda yasal bir devletin sağlanmasına olan ihtiyacı vurgulamasıyla, antik çağlardan günümüze yasaların rolü hakkında birlikte sonuca varırlar.
- Öğrenciler beş gruba ayrılır. Her grup, üzerine hukukun üstünlüğü ilkesine ait birer unsurun yazılı olduğu beş karttan birini çeker: (1) kanun önünde eşitlik, (2) hukuka karşı sorumluluk, (3) adil ve tarafsız hukuk sistemi, (4) adalet erişimi ve (5) şeffaflık. Gruplar, kendi gruplarına düşen hukukun üstünlüğü unsurunun anlamını internet üzerinden araştırır ve örneklerle açıklar. Aynı zamanda, bu unsurun kamu otoritesi temsilcileri (bakan, milletvekili, hâkim, polis memuru vb.) tarafından ihlal edildiği gerçek yaşamdan durum örnekleri oluştururlar. Her grup, ilgili unsurun hem gözetildiği hem de ihlal edildiği örnekleri içeren bir afiş hazırlar. Afişler görünür bir yere asılır. Her afiş sunumundan sonra diğer öğrencilerden, ilgili unsurla bağlantılı başka örnekler getirmeleri istenir.
- Öğrenciler, iyi yönetim ilkelerinin (hesap verebilirlik, şeffaflık, tarafsızlık ve sorumluluk) açıklandığı bir sunumu takip eder. Daha sonra, öğrenciler ikili gruplara ayrılır ve çeşitli kurumların bu ilkeleri gözetmediği ya da ihlal ettiği durumların tanımlandığı bir çalışma kâğıdı alırlar. Görevleri, her durumun hangi ilkeyle ilgili olduğunu belirlemek ve ilgili ilkenin ihlal mi yoksa gözetim mi edildiğini belirtmektir. Ardından, öğretmenin rehberliğinde cevapların doğruluğu kontrol edilir. Çalışmanın sonunda öğrenciler, kendi düşündükleri başka örnekleri de paylaşma fırsatı bulurlar.

KAPSAYICILIK, TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ / DUYARLILIĞI, KÜLTÜRLERARASI YAKLAŞIM VE DERSLERARASI ENTEGRASYON

Öğretmen, ders sırasında tüm etkinliklere tüm öğrencileri dahil ederek kapsayıcılığı sağlar. Bunu yaparken, uygun metodolojik yaklaşımları (bireyselleştirme, farklılaştırma, takım çalışması, akran desteği) kullanarak her çocuğun bilişsel ve duygusal olarak katılımını sağlar. Engelli öğrencilerle çalışırken, bireysel bir eğitim planı uygular (ayarlanmış Öğrenme kazanımları ve değerlendirme standartlarıyla) ve mümkün olduğunda diğer kişilerden (kişisel ve eğitim asistanları, eğitim arabulucuları, eğitimciler - gönüllüler ve kaynak merkezi olan okullardan profesyoneller) ek destek kullanır. Öğrenme güçlüklerini zamanında tespit edebilmek, öğrenme sonuçlarına ulaşmaları için onları teşvik etmek ve desteklemek amacıyla, özellikle savunmasız gruplardan gelen tüm öğrencileri düzenli olarak izler.

Etkinlikleri uygularken, öğretmen erkek ve kız çocuklarına eşit davranır ve onlara cinsiyete dayalı stereotipik roller atamamaya dikkat eder. Çalışma grupları oluştururken, cinsiyet dengesini sağlamaya çalışır. Ek öğretim materyalleri seçerken, cinsiyete ve etnik/kültürel açıdan hassas olan ve cinsiyet eşitliğini teşvik eden, yani kültürlerarasılığı destekleyen resimler ve örnekler kullanın.

Öğretmen mümkün olduğunda öğretimin planlanması ve uygulanmasında konuların/içeriklerin/kavramların bütünleştirilmesini kullanır. Bütünleştirme, öğrencilerin bu konuda öğrendikleri şeylere diğer konuların bakış açılarını dahil etmelerine ve farklı alanlardan gelen bilgileri tek bir bütün halinde birleştirmelerine olanak tanır.

ÖĞRENCİ BAŞARILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğrencilerin beklenen değerlendirme standartlarına ulaşmalarını sağlamak için öğretmen, öğretim ve öğrenme sırasında öğrencilerin faaliyetlerini sürekli olarak izler ve her öğrencinin ilerlemesi hakkında bilgi toplar. Etkinliklere katılım için, öğrenciler etkinlik/görev uygulamasındaki başarı düzeyini belirten ve iyileştirme için rehberlik sağlayan geri bildirim alırlar (biçimlendirici değerlendirme). Bu amaçla öğretmen şunları izler ve değerlendirir:

- Öğretmen veya sınıf arkadaşları tarafından sorulan sorulara verilen sözlü yanıtlar;
- Veri toplama için araştırma faaliyetleri;
- Prodüksiyonlar (multimedya sunumları, posterler, broşürler ve diğer sunum türleri);
- Küçük grup çalışmalarına katkı;
- Ödevler ve
- Sınavlara ve testlere verilen yanıtlar.

Müfredatın her disiplinde, Müfredat değerlendirme standartlarına uygun olarak öğrenci başarısının izlenmesi ve değerlendirilmesi, o disiplini öğreten öğretmen tarafından yapılır. Her konunun öğrenimi tamamlandıktan sonra öğrenci, ulaşılan değerlendirme standartları için bir toplam not alır. Toplam not, bir bilgi testinde elde edilen sonuç ile çeşitli biçimlendirici değerlendirme teknikleriyle tespit edilen ilerleme notunun bir kombinasyonu olarak gerçekleştirilir. Öğrencinin akademik yıl içindeki başarıları tanımlayıcı notlarla kaydedilir ve ilk yarıyılın sonunda ve akademik yılın sonunda öğrenciye her disiplin için ayrı ayrı sayısal toplam not verilir.

Müfredatın uygulanmaya başlaması	2025/2026 eğitim yılı
Kurum/Program Sağlayıcı	Eğitim Geliştirme Bürosu
İlköğretim Kanunu'nun (Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Resmî Gazetesi No. 161/19, 229/20 ve 3/25) 30. maddesinin 3. fıkrası uyarınca Eğitim ve Bilim Bakanlığı, 6. sınıf Tarih ve Toplum dersi müfredatını kabul etmiştir	No. 12-1900/3 29.1.2025 Eğitim ve Bilim Bakanı Prof.Dr. Vesna Yanevska, ıslak imza